

Voinea Poporului

ORGAN AL „FASCIEI NAȚIONALE ROMÂNE”

ABONAMENTUL
Pe un an 460 Lei
Pe jumătate an 80 Lei
Pe trei luni 40 Lei
REDACȚIA ȘI
ADMINISTRAȚIA
ARAD
Str. Vicentiu Babeș
No. 6.

anul III. — N-rul 23-24.

APARE SĂPTĂMĂNAL SUB CONDUCEREA UNUI COMITET.

Arad, Duminică 21 Iunie 1925

O inițiativă care trebuie încurajată.

În procesul de romanizare a orașelor ardelenesti, elementul de frunte îl formează pe lângă funcționarii și intelectualii veniți din alte localități, și aceștia constituind mai mult sau mai puțin o generație nouă, suprapusă, — populația românească băștinașă, ciuită în marginile orașelor străine, ca un inel de rezistență împotriva tendințelor de desnaționalizare, care se plămădeau în străzile cu bulevarde largi și cu trotuar strein. Românii cari au rămas până sub zidurile cetăților străine de eri, au avut să poarte o luptă mai aprigă, mai accentuată cu stăpânirea vitregă. Dacă au păstrat totuși nealterată identitatea lor etnică, aceasta se datorează sănătății morale și sufletești, cari incontestabil formează substratul adânc și indestructibil al poporului românesc, al poporului de jos.

Acest element care a fost neglijat și continuă să fie ignorat de oficialitate, se încăpățânează să rămână și pe mai departe în insulă de conștiință luminoasă datorită mijloacelor de cultivare rămânând în apropierea culturii moderne, ea a câștigat un simț mai pronunțat al solidarității. Altruismul și solidaritatea cu neamul său și cu trecutul acestuia. Și din această conștiință de neam, noi credem, că va trebui să se ridice mica burghezie românească, așa cum a apărut în Apus elementul modest și solid al mahalalelor din marile centre cosmopolite, a devenit un factor istoric și social de o importanță covârșitoare și care a răsunat în lumea ghiftuite și luxuriante a celor mai iluștrii bărbați de stat, cum a fost în Franța, Leon Gambetta și cum a fost mai înainte fiul ceasornicarului genovez, care a purtat strălucitul nume de I. Rousseau.

Semne vădite sunt multe. Revenim unul care e elocvent prin sine însuși și constituie o reconfortantă nădejde pentru cei cari simt nevoia să caute un razem pentru viitorul neamului românesc. Resfirați printre streinii fabricii regimului de eri, Românii din Micălaca-Nouă simt nevoia să se afirme. Simt necesitatea să se organizeze. Ei, cari au rămas ermetici în sufletul lor strămoșesc, acum vor să își aibă biserica lor, vor să își aibă duhovnicul lor. Da, este aproape de necrezut. În lumea noastră cu bisericile goale și cu cantanele tixite, Românii din Micălaca-Nouă, la un pas de viața noastră rătăcită pe cărările nedreptății, sunt gata pentru orice

sacrificiu, spre a ridica în marginea șoselei, în văzul lumii un altar al credinței.

Am luat cunoștință cu surprindere de hotărârea Românilor din Micălaca-Nouă, și nu putem decât să ne exprimăm bucuria față de intențiunile lor atât de curate într-o epocă cu conștiința așa de mult împovărată.

Nu ne îndoim, că autoritățile dacă au neglijat până acuma soarta populației românești dela periferii, măcar acum și în acest caz va veni în ajutorul inițiativei particulare dând concursul cel mai larg posibil și pe care îl merită oamenii cari astăzi simt nevoia unui lăcaș de închinare și de reculegere. *Peregrinus.*

Păcatele națiunii române!

Vor fi multe păcatele ei, cele mai grele, cele mai mari snt însă acelea, pe care le face atunci când geme sub jugul jidovilor și a jidoviților fără să încerce nimicirea acestor canali prin toate mijloacele legale. De cine este vinovat, dacă un om cinstit vede, știe este convins că jidanul îl înșală și totuși cumpără dela jidan, vinde jidanului, ia apărarea jidanului, caută ajutor la medicul și avocatul jidan și jidovit.

... de Costa-Foru scrie, se laudă că el nu-i mândru că este fiu al unei națiuni, să zicem a celei române, ei, dar oare tot așa părere ar avea despre sine și dacă ar face parte din seminața lui Iuda? Și peste tot oare căși jidani sunt cari se supără, dacă le spui în față că-i jidan, cum a făcut-o un ciasornicar perciuțat din Arad?

Nu, ei aproape toți sunt mândri de nația lor numai Costa-Foru este mândru că are ginere jidan, va să zică și dhumnyalui tot mândri.

Nici nouă celor buvi nu ne folosește, dacă numai ne vom bate în pept și vom fi mândri, fără să ne facem și datorința, pe care ne-o dicescă mândria națională adevărată boicot contra tuturor jidanilor și jidoviților!!

Alt păcat este că prea demulte ori vedem obrăznicia, mișelia, specula, înșalătoria, batjocora țării, nației, bisericeii, armatei și peste tot nedreptatea ba chiar crima ce o face un jidan ori un jidovit și deși știm că ar trebui să o facem nu simțim în noi datorința de a denunța autorităților pe cel păcătos.

Să facem deci în viitor lucrul acesta să boicotăm jidanii și jidoviții și să-i denunțăm pentru orice nedreptate, ce am observa că ar face-o față de cineva și în cazul acesta națiunea va comite fapta bună spre binele și folosul ei iar nu păcat ca până acum spre nenorocirea ei.

Indezirabili.

În cuprinsul frumoasei noastre țări se adăpostesc un număr de oameni, în realitate neînsemnați, cari pentru bunăvoința și toleranța incontestabilă a națiunii românești, ne răsplătesc cu servicii, pe cari dacă nu le plătim după merit, le condamnăm.

Poporul românesc a dat dovezi suficiente că știe și voințe să ocrotească pe naufragiații soartei; în felul acesta în urma tratamentului la care sunt supuși cetățenii Rusiei, după Polonia a organizat adevărate cruciade contra jidanilor și deoparte datorită faptului că guvernul nostru dintr'un înalt spirit de umanitate, a înlesnit multor ruși și jidani din Polonia accesul în țară, iar de altă parte abuzându-se chiar de această îngăduință, s'a ajuns în timpul din urmă ca autoritățile să recunoască că avem în țară o populație flotantă în număr de peste 1.000.000 oameni.

Numărul în sine este foarte mare însă dacă socotim că la noi este belșug din toate și că prin muncă cinstită se poate trăi bine, n'am avea motiv să cerem ca oamenii alungați din alte țări, să nu fie ocrotiți. Prin urmare pentru a nu fi greșit interpretați, precizăm că suntem de acord ca oamenii muncitori cinști, de ordine și supuși necondiționat legilor noastre să li-se dea putința să trăiască în mijlocul nostru și în limita posibilităților de cari dispunem.

Nu suntem însă de acord ca din acest principiu să se facă abuzuri. Din Rusia, prin mulțimea pelegrină s'au strecurat un însemnat număr de emisari ai Internaționalei a III-a și discipolii fideli ai doctrinei bolșevice, iar din Polonia au fost isgoniți jidanii indezirabili și cari dacă în țara lor n'au fost tolerați fiindcă erau periculoși ordinei de stat, n'avem nici un temei să credem că ajunși în țara noastră, pot fi folositori societății și Statului. Ultimele evenimente ne-au dovedit aceasta cu prisosință. Cea mai mare parte dintre pribegii Rusiei și Poloniei s'au pripășit în Basarabia, iar starea de spirit ce domnește în provincia de peste Prut, s'a dovedit a fi atârțată de această populație nomadă.

Siguranța Statului, poliția, jandarmeria zilnic descoperă comploturi puse la cale de bande organizate, adesea se găsesc edificii publice subminate și nu sunt rare cazurile când se produc asasinat; ba am avut de înregistrat un atac organizat după tactica militară cum a fost acel dela Tatar-Bunar. Evident că

această stare de lucruri este periculoasă ordinei stabilite în statul nostru și astfel fiind ea trebuie să înceteze. Nu putem dintr'un capriciu al umanității să lăsăm pradă corbilor de peste Nistru o țară care ne-a costat cunoscutele jertfe.

Să nu se creadă că celelalte provincii ale țării sunt izolate de acești indezirabili. Ei cutreeră pretutindenea și pe unde numai ajung uneltesc și atâta populația pașnică contra organelor Statului îndemnând chiar la nesupunere și lăsând să se creadă că țara moșicilor a devenit — grație capacității nebunului Lenin și a nemernicului Zinoviev — raiu pământesc supranumit „raiul bolșevic”.

Oamenii cărora le întindem mâna și le înlesnim un trai cinstit, nu ne plătesc cu aceeași monedă. Ei uită să spună că în Rusia toți aceia cari vreau binele populației și lucră pentru ea, sunt omorâți și că grație sistemului de muncă pe care bolșevicii l'au adoptat dintr'unceput, populația a flămânzit ani în șir și milioane de oameni au murit de foame. Sunt fapte perfect adevărate; ele au stârnit compătimirea întregii lumi civilizate care trecând peste orice considerații a venit în ajutorul oamenilor muribunzi și numai mulțumită ajutoarelor primite în Rusia azi mai există suflare omenească.

Nu suntem cei dintâi cari să facem aceste constatări iar dacă totuși le reamintim o facem pentru a demonstra că la noi importul unor doctrine cari au dat asemenea roade e cu totul o imposibilitate. Prin urmare nu o sută de mii de agitatori dar nici îndoitul sau înzecitul acestei cifre nu va putea schimba nimic din organizația Statului Român; unicul prejudiciu ce ni-l pot aduce că se întovărășesc și asasinează, însăși buna credință a populației și despoaie de averi — această din urmă meserie o practică jidanii din Polonia, — să fiu scurt în locul muncii cinștite în schimbul căreia li-s'a îngăduit rămânerea în mijlocul nostru se agață de lucruri pentru cari ar trebui pușcați lângă gard.

Atitudinea bandelor nomade cari se amestecă printre populația băștinașă a dovedit că ea nu se poate îndrepta și ca atare se impun măsurile de rigoare. Nici o păsuire nu mai are rost; cerem prin urmare alături de toți românii constienți un contuol sever al streinilor și acei cari se vor dovedi cu ocupațiunii parazitare sau inoelnice să fie neîntârziat isgoniți din patria noastră; ace-

asta o cerem cu atât mai mult cu cât vrem ca să nu se creadă că noi nu știm să ne apărăm drepturile noastre și în cele din urmă cu ce datorăm noi jidanilor paraziți importati aici de către rabini pe cari nu-i leagă nimic comun de patria noastră.

Printre ruși se vor afla probabil mulți de aceia cari merită să fie ocrotiți dar dintre jidani nu se va afla nici unul și ca atare cerem ca toți să fie isgoniți fără nici o altă formalitate.

Af. M.

„Astra” în Săcuime.

La o săptămână după frumoasa și înălțătoarea zi de 10 Mai, am avut ocazia nespuse de plăcută a asista la serbarea cu un program foarte bogat și frumos al despărțământului „Astrei”, Asociația pt. literatura și cultura poporului român din Mercurea-Ciuc, care nu demult și-a schimbat comitetul și și-a ales nou președinte pe mult simpativul și neobositul Președinte de senat al Tribunalului din localitate DI Dragu.

Cu această ocaziune, au avut fericirea cetățenii din localitate și jur, invitați și veniți în număr nespuse de mare la serbarea Asfiei, a cunoaște pe renumitul General, marele om de știință și neintrecutul literat și conferențiar dl Manolescu Breaza, Președintele Caselor naționale, care printr-o limbă ușoară și foarte plăcută, pe înțelesul tuturor, a arătat marea însemnătate a acestei asociații culturale în trecut cât și-n prezent, urându-i un viitor tot atât de strălucit. Ne-a arătat cum s'a ajuns la unitatea de limbă, cum s'a păstrat graiul, credința și pământul strămoșesc și procedeul corect de a ajunge și la unitatea națională necesară, scoțând în relief marii învățați și dascăli ai școlii ardeleni, cari au fost factorii principali ai propășirii neamului. O conferință cum rare-ori îi este dat omului să audă, răsplătită cu tot ce are omul entuziast mai scump: cu inimă caldă și aplauze furtunoase, ce îl întrerupeau aproape după fiecare frază.

Primul punct din program a fost „Imnul Regel”, cântat de reuniunea corală mixtă, „Doina Oltului” din localitate, de sub conducerea tot a unui

simpativ și neobosit militar dl Major Borșaru, căruia și membrilor reuniunii se datorește o mare parte din reușita programului, mai cântând în afară de aceasta și alte două cântece nespuse de frumoase.

A cântat bineșor și corul școlii medii de fete și tot această școală prin câteva eleve a reprezentat un joc național uimitor.

Un domn, al cărui nume este necunoscut, sosit în localitate cu aceeași ocazie a declamat „Doina” de Gh. Coșbuc și vre-o câteva anecdote de T. Speranță nespuse de frumos și artistic, procurând asistenței câteva momente sublimite, de adevărat frumos, de adevărată artă. El a fost rechemat prin aplauze furtunoase și la insistență a mai declamat o anecdotă.

Dl Profesor de muzică Mureșanu din Cluj, sosit în localitate tot cu această ocazie și cu scopul de a procura publicului asistent iubitor de artă muzicală, ca și altă dată, câteva momente plăcute, a executat la violină câteva „arii” cari și-au ajuns pe deplin scopul dorit, fermecându-ne.

Acompaniamentul la pian de către simpatica fiică a dlui General Manolescu a fost bine executat, iar bucățile executate de dânsa au fost la culmea înălțimii frumosului, făcând să ne salte inima de bucurie că avem și noi ocaziunea a arăta străinilor, ce să cred a poseda o cultură mult superioară nouă „valachilor”, că și noi avem oameni de valoare, că și noi avem talente, că și noi putem aceea ce ei pot ba poate chiar mai mult.

Asemenea oare de hrană sufletească sunt necesare cât mai dese pentru ridicarea prestigiului nostru față de minoritari și pentru propășirea noastră. Sperăm că noul Domn Președinte al despărțământului ne va mai procura asemenea ocazii de adevărată înălțare sufletească, iar intelectualii vor mai intriga și vor munci cu mai multă râvnă în direcția culturală... pentru prosperitatea pentru fericirea noastră...

Urăm viață lungă „despărțământului” și vrednicilor lui conducători pentru a ne mai revedea la asemenea ocazii!..

N. Roghina-Făgăraș.

„Cea mai importantă chestiune într-o țară e cea a educației și cei mai importanți oameni într-o țară sunt cei care educă pe locuitorii ei.”

Din „Idei engleze despre educație

Jidanii și ungurii în relația statului.

Achitarea lui Zelea Codreanu a aprins presa jidană, care prin articole fulminante dă expresie marelui nemulțumiri față de judecata adusă. Valurile pornite se vor potoli, dar noi, Români să luăm învățătură din spulberarea jidanilor și să ne ocupăm mai adânc cu îngâmfările lor.

Noi recunoaștem bucuroși pretențiile lor de a fi tratați aproape asemenea cetățenilor români, pentru că și ei au a se considera de atari, dar fiind noi elementul dominant avem să le punem condițiile sub cari mișcările pornite din partea tineretului, se pot înceta.

Trecutul jidanilor ardeleni dau dovadă despre subordinarea lor absolută în ce privește caracterul patriotic. Și-au sacrificat totul pentru a avea trecere în elementul maghiar. Au primit limba, cultura și pretențiile ungarilor fără ezitare așa, că viața lor familiară nici nu mai avea coloritul jidan. Unica biserică cu datinele strămoșești îi deosebea de maghiarul veritabil.

Jidanii s'au încorporat în statul român cu toate privilegiile câștigate la unguri. Trăește la noi de 6 ani ca în rai.

Și ce vedem?! Jidanii nu voesc să se asimileze, ba chiar susțin că limba lor maternă nu e cea jidană, ci cea maghiară. Luptă din răsuperi ca să fie crescuți băieții lor în spirit ungar. Li doare peste măsură, că sunt scoși din școlile maghiare și obligați să învețe românește. Fac larmă în lumea mare că li-se face o nedreptate și cerșesc ajutor strein.

Nu ai vedea unul dintre ei, care să arate atragere către cultura românească, nu vei găsi nici unul la concertele românești ori la o reprezentare teatrală de a noastră. Cu atât mai tare sprijinesc orice mișcare culturală pornită din partea ungarilor ba ce e mai mult, tot jidanul mai de seamă ține pe lângă copii bonă care îi instruiască în limba ori maghiară ori germană, dar nici de cum în cea română.

Cercetați pe la locuința lor aranjată cu luxul magnaților de odinioară și veți găsi la toți afișate pe ușe bilete ungurești și la nici unul românești.

Și șarlatanii aceștia dominează azi ignorând pretențiile statului român.

Apoi cum se poate tolera imbulzirea lor?! Ne lăudăm că munții noi aur poartă și (vai de noi) noi cereș din poartă 'n poartă. Ei s'au așezat prin palate, iar noi suntem reținuți prin colibuțe; ei grasează în automobile, noi îi urmărim — pe jos.

Falșitatea lor a recunoscut-o tineretul, care prin câteva demonstrații li-a dat de știre, că răbdarea Românilor s'a gătat și ei fără întârziere trebuie să își schimbe ținuta față de stat.

Jidanii în loc să se fi îndreptat, recurs la sprijinul guvernului, care apărarea lor, a pus în mișcare tot ganismul administrativ.

Studentii s'au retras și jidanii chetează cu stăpânirea ungară și departe, ignorând tot ce e românesc ca mai înainte.

Studentilor! Pretensiunea noastră față de jidani e minimală, cerem mai aceea dela ei, ca să fie cetățeni credincioși și să se alipească de statul român cu trup și suflet.

Această condiție o susține fieșor care român și pentru validitatea tot Românul adevărat, vă îndeamnă la continuarea mișcării întrerupte.

Nu tolerați batjocura ce ni-se face din partea jidanilor, cari nici de cum nu voesc să rupă relațiile păcătoase cu ungurii.

Nu voim persecutarea lor pe motivul, că prin comerți și păcatele slabilor români și-au câștigat averi mari. Li persecutăm atunci când sentimentele lor false le susțin și pe departe.

De aceea recomand studentilor mâni, să emită o proclamație la adresa tuturor jidanilor ajunși prin schimbarea teritoriilor în România, prin care în formă de ultimatum să se provoace strict și categoric să se desbrace imediat de sentimentele periculoase statului și să dovedească că aprepă tot ce e românesc.

Schimbarea aceasta să o facă în timpul cel mai scurt, având tinerii ocaziunea să se organizeze pretutindena și pe acei jidani, cari nu primi rețeta prescrisă, să-l prigonească din România. Aceasta o pretindem interesul statului, care stă mai presus de toate.

Intr'un memorandum să ceară știrea dela guvern, ca să nimicească

Din viața unui ofițer de rezervă

De Nicolae Damășescu.

Ofițerul gândi: Câte greutate!... Așa e timpul!... Astfel se petrec lucrurile în anul al douăzecilea al veacului al XX-lea. — Dar însăfârșit!..

Voi telefonă firmei B... că plec să preiau furajele destinate depozitului de subsistență din Timișoara. E firesc să le satisfac dorința... m'au prețuit necontenit, au binemeritat recunoștința mea.

Ce importantă are faptul că nasul domnului B... e mare?! Nici una! Azi sufletul trebuie cercetat. Acesta este obiectul la care oprește rațiunea.

Și într'adevăr ofițerul telefonă casei B...

Faptul că domnul B... eră deja informat, îl făcu pe ofițer să-și zică: Deci, domnul B... știă, — are un om de încredere în biroul de mișcare, dar, lucrul n'are nici o importanță.

Când trenul se oprî în stațiunea M... de lângă frontieră și ofițerul se dete jos, un omuleț vesel cu ochelari, aproape îl îmbrățișă. Domnul subloco-

tenent?... Aa... Ce om simpatic! Ce fericit sunt, că tocmai dumneavoastră ați venit, — ce alegere minunată s'a făcut!... etc. Ofițerul, trecând peste disproporționalitățile firii uneori prea amestecătoare de culori ironice, se declară lui însuș mulțumit și constată că domnul P... are multă experiență...

Merseră împreună până la otel, până unde domnul P... a binevoit să dea toate târâmurile necesare și să arate furajele depozitate în ogrăzile cetățenilor — și să accentueze că nicăiri nu se găsește material mai bun. Și l-a vândut pe un preț ridicul firmei B..., deci a adus un serviciu însemnat armatei.

Priviți numai: Paele sunt ca aurul, iar fânul ca matasa...

Nu e materialul umed, domnule P...? Se poate? Ceeace furnizez eu? Nici vorbă! Ați putea trece chiar peste obișnuință... De ce să vă mai obosiți mâine? E mai bine să telefonați chiar acum după douăzeci vagoane, știți dumneavoastră, răspund eu, materialul e bun...

Ați adus patru vagoane și avem material pentru douăzeci și patru.

Domnule P..., am încredere în d-voastră, dar d-voastră știți, — e datoria.. Trebuie să examinez mai înainte materialul măcar numai așa de formă..

Da, da — sigur, evident, așa e... Vroiam numai să vă scutesc de oboșală... Iar în sine domnul P... își zise: E cam încăpăținat, dar o să-l formeze... Credeam c'o merge și fără cină și în momentul următor destăinul ofițerului că a hotărît să-l invite la cină...

Ofițerul ceru scuze. Eră obosit, vrea să cizeze la otel, pentru ca să se culce mai de vreme. Și apoi de ce să vă conturb domnule P..., grăi în continuare.

Trebuie să veniți domnule sublocoțenent, trebuie, necondiționat. Mi-s'a comunicat dejă că sosiți, că sunteți atâta de gentil... Am dispus să se pregătească totul. Vă rog, un refuz al dumneavoastră m'ar îmbolnăvi. N'ași avea odihnă dac'ași știți că ați sosit fără ca să mă onorați etc. etc. etc., până când ofițerul primi invitația la cină.

A doua zi domnul P..., peste măsură de încrezut în arta sa moștenită

de a-și obliga clienții își conduse materialul prin ogrăzile gospodarilor ca pe acuns se interesau cât plătește armata. Rămăneau palizi bieții de când auzeau sumele reduse, (se întrebă cum) încasate de domnul P... de firma B..., filiala băncii P..., prin care s'a făcut contractul cu armata.

Din fericire ofițerul nu s'a mulțumit numai cu exteriorul șurelor „de aur” și „mătase”, ci a și băgat din când în când mâna prin ele...

După masă se întâlniră, (sau mai bine zis domnul P... l'a întâlnit — o din întâmplare — pe ofițer) în localul poștei. la telefon...

Cereți vagoanele? Da. Douăzeci, nu așa? Câte trebuiesc, domnule P... (l) Allo!..

Da. Câte? Douăsprezece? Bine..

Domnul P... îngălbeni, apoi veni și du-și în fire imploră pe ofițer să rețifice la douăzeci, căci altminterlea faliment, și-a plasat tot capitalul, plătit țaranilor...

Nu pot domnule P... Știți..., dator

ate schimbările numelor jidane începând dela 1848.

Se știe, că jidanul dacă a ajuns în concurs sau a făcut falsificări ori prilejul de la stat arânzi de păduri ori de la natură, a avut prilejul, respective, trebuit să-și schimbe numele. Și ei au folosit de ocaziune așa, că azi aproape 20 procente dintre jidani au răsit numele familiar și poartă nume lahariarizat.

Nu se comite cu ei nici o dreptate, că acești jidani se șterg dintre mahiari și se obligă la folosirea numelui familiar. (Va urma.)

Din Câmpulungul Bucovinei:

Încă un pas înspre victorie.

Duminecă în 7 a. c. al aceste luni, în loc sfîntirea steagului soc. „meșterilor români” din loc. După oficierea serviciului divin meseriașii împreună cu arcașii formează un convoi pornind către Piața Unirii. Aci, pe lângă auto-tați participă liceul de băieți și fete, coala specială de meseriași, delegații satelor și orașele din împrejurime, reprezentanții ai soc. studențești „Junimea” și „Dacia” și o imensă mulțime de popor. După actul oficial al înținerii, preotul Rotariu ținu o caldă cuvîntare, arătînd spiritul depravat al timpurilor actuale și necesitatea unei nașteri care se poate face numai prin muncă cinstită. Vorbiră încă preș. soc. „Meseriașilor”, delegatul soc. acad. „Junimea” acel al „Daciei” ș. a. după care urmasse baterea țantei de nănaș. După masă avu loc o întâlnire comună care după nenumărate toastări și cântări bineexecutate de corul liceului, oaspeții au vizitat expoziția „Școala specială” de meserii. Seara avu loc o reprezentație teatrală și în următoarele zile. Nu însă faptul cum a decurs serbarea; prezintă interesul principal, chestia de fond e ca acum când toate periferiile economice ne sunt cupate azi de haini, meseriașii sunt în două armată formidabilă a României Mari, cu cari vom putea cucerii numai ceea ce aspirăm de mult independența economică — cum bine s'a exprimat în cuvintele de mai sus reprezentantul „Junimei”. — Constituirea acestei societăți prezintă pentru viața națională a românismului un puternic impuls înspre organizare și un demn exemplu de imitat. Societăți de acest fel arată că și românul știe munci cinstit, știe să fie breslar și să învețe meserii. Core-pendent.

Sosiră douăsprezece vagoane. Și ofițerul fu mulțumit când văzu că plutonierul delegat al depozitului respinge și pe rând carele cu material ne-răspunzător, trimis de domnul P... la toate protestele lui (pentru că să-și cerce norocul) și când se convinge că tocmai bine ajung cele șaisprezece vagoane pentru materialul corespunzător condițiilor impuse prin contract. Mai departe ofițerul n'a căutat să realizeze magicele suflète negustorești. Dar, era convins că viața l'a învățat să fie prudent...

Mai târziu, după ce demobilizează ajunse către sfîrșitul studiilor sale convins să așterne pe hârtie faptele date pline de învățături.

Atunci își dă numai perfect de bine seama ce însemnează a deduce câte vagoane de material bun e cuprins în artele depozitate în cele vre-o zece grăzi! Altfel se transporta inutil vagoanele în plus — și domnul P... își critică prețedecata despre „aiutatul ordinar” întinat în masa principilor ale fundamentale cu încă un exemplu de ineficiență.

Timișoara, la 20—V.—1925.

Decadența României agricole.

Dela început până în prezent agricultura a fost și este principala ocupațiune a Românului. Strămoșii noștri cinsteau agricultura mai mult ca orice altă îndeletnicire, și noi și astăzi suntem un popor eminentement agricol.

Este incontestabil că izvorul principal de bogăție a țării noastre este agricultura.

Românii, Dacii, Geții cunoscînd bogăția pămîntului, arau și semănau.

Cînd țara noastră căzu sub stăpînirea turcească, aceștia o considerau ca și un grînar. Marele geograf Reclus zice: Ogoarele românești sunt o altă Lombardie.

De sigur nu prin perfecțiunea agriculturii, ci prin producțiunea spontană a pămîntului și pentru frumusețea cerului și a orizontului.

Dureros, țara noastră nu poate face concurență cu alte țări prin cantitatea și calitatea grînelor.

Deși bătrînii noștri erau iobagi și lucrau în parte pe la ciocoi, aveau pîne din belșug, țara dădea pîne, furajl etc. armatei noastre și streinilor, iar astăzi chiar după împroprietărire stăm mai prost ca ori și cînd.

Astăzi cînd toată lumea are principiul: puțin și bun cînd și țărani știu de irigațiune și fac drenaje, cînd agricultorul nu se mai lasă pe seama naturei, ci este stăpîn el pe natură, grație agronomilor harnici din țară, cari azi au ajuns o soartă destul de tristă, pentru care motiv 70% au fost nevoiți a-și părăsi cariera. Astăzi, cînd ministerul împarte premii agricultorilor harnici, cînd ministerul aduce mașini agricole de peste țări și mări — astăzi zic stăm mai prost ca orișicînd. Ne lăsăm pe tînjală, compromitem bogăția țării.

Tot așa de prost stăm și cu prăsirea vitelor.

Istoria ne spune, că pe lângă aur și grâu, afurisitul de turc cerea dela noi tribut și iepe de prăsilă.

Pe vremuri bătrînii îngrijeau mult mai bine de vite, pe unele părți nu mai vîd țesală — stau caii la ușa cărciumei ore întregi, și apoi mînăncă la ciomege.

Atît poate dobitocul la muncă cît este de îngrijit. Nu biciul și sudalma urnește povara, ci puterea lui.

Puterea nu vine dela sine, dacă dobitocul n'are odihnă, țesală hrană și adăpost.

Calul pe lângă plugărie și armată, servea și ca hrană popoarelor nomade.

La Schiți, cînd murea un rege se îngropa cu el o femeie, un paharnic, un secretar și un cal, așa cinste avea calul pe acele vremuri.

Țara noastră era vestită peste țări și mări, caii săi de rasă moldovenești, cai buni. Filip al II-lea a cumpărat 20,000 iepe dela gurile Dunării pentru îmbunătățirea rasei cailor în Macedonia. Țara noastră vindea în fiecare an cai Ungariei, Rusiei, Poloniei, Prusiei, Germaniei, Italiei, Turciei.

Confirmă caii buni ai țării noastre călărimea din armată.

Medicul lui Ștefan-cel-Mare Muriano Italian de origină, scria la Veneția:

Domnul meu este vesel demn de laudă, că țara este frumoasă îndestulată, roditoare, plină de dobitoace frumoase și tot felul de cereale și fructe. Stăpînul meu are o armată de 40.000 pedestrași și 20.000 călăreți Xenopol Ist. Rom. vol. 3

Pe vremuri — zice Cantemir cronicarul — se dădea pămînt gratuit sătenilor, cari luau parte la război cu caii lor fără plată.

Reichendorf și unghurul Bruti scria: „Împăratul Ferdinand a preferat să aibă alianță cu Moldova pe timpul lui Petru Rareș căci este o regiune îmbelșugată și cai buni și oameni războinici și viteji.

Bălcescu spune: calul lui Mihai Viteazul era corci din iepe românești.

Țara noastră a ajuns o bătaie de joc — odinioară hrânia țării era farul răsăritului prin bogăție, astăzi nu avem pîne neagră.

În locul proprietarilor cari hrăneau țara și armata, se ridică speculanții. Cărciumarii devin stăpîni peste pămîntul țaranului împroprietărit, care apoi îl lucrează și exploatează în mod sălbatic.

Mașinile, uneltele agricole, nu ajung direct în mîna țaranului și astfel de multe ori plătește prețuri teribile pentru ele.

Cînd se găsesc oameni dornici de luptă și muncă nu se iau în seamă pentru că, n'au protecțiile, alții sunt acuzați că sunt mîrcenari ai cutărui partid. E prejudiciul adînc înrădăcinat, că nu poți să te ocupi de chestiunile vitale ale neamului, fără să faci politică, fără să fi protejat.

În timpul de față nimic nu este văzut și prețuit după adevărata lui valoare.

Sus inimile! Intunerecul și nepăsarea trebuie îndepărtate! La lucru fii ai neamului! Ori v'ați consumat tot focul sacru pentru dragostea de neam și țară?

Visătorii dela 48 aveau altă nădejde în această generație! Stăm pe povârnișul ruinei, sărăcia ne bate la ușa Vom deveni sclavii străinilor. Treziți-vă!

Să mai lăsăm politica de interese personale, să aruncăm ochii înapoi, să ne gândim unde este rodul câmpiilor vaste, fala țării noastre? Foamea ne bate la ușa. Vinovați sunt cei mari și luminați aleșii neamului cari nu ș'au făcut datoria atunci cînd au constatat ilegalități și au tolerat speculanților să ne exploateze fără milă.

La lucru deci jos cu netrebniții și speculanții. Treziți-vă!

Nu lăsați mai mult pînea să treacă granița pentru sdrențe și parfumuri.

Arad, la 16 Mai. M. Ilica.

CROITORIE. D-l Teodor Cristea care a avut ani de-arîndul atelier renumit de croitorie în centrul orașului Budapesta în str. Váci, și-a deschis acum atelier în strada Eminescu Nr. 30 în palatul Ortutay. Este datorită tuturor românilor de bine să-și procure haine în acest atelier unde vor fi serviji după cele mai noi mode, cu cele mai bune stoffe din străindătate, pe lângă prețurile cele mai avantajoase.

Activitatea

Partidului Poporului în Banat.

Timp de doi ani de zile a fost Partidul Poporului tot mereu atacat și ponegrit de către alte partide, fiind răspîndită știrea cu dinadins — în Ardeal și Banat — că, Partidul Poporului a încetat a mai exista.

La toate aceste machinațiuni Partidul Poporului a rămas neclintit și tăcut. Acuma deodată iese cu un pas hotărît din rezerva impusă, desfășurînd în țara întreagă o activitate serioasă primind cu calmitate provocările celorlalte partide.

Și iată-i pe cei „7” averescani, — numiți astfel în batjocură de către naționaliști, — în mijlocul țărâniei, ridicînd în sus drapelul apărut cu atîta mîndrie a partidului, — sub care se adună cu însuflețire țărânișmul, alergînd din toate colțurile țării, la chemarea luptătorilor dârji ai *generatului Averescu*.

Concomitent cu acțiunea aceasta a Partidului Poporului s'a început și în Banat o vie activitate, organizându-se adunări populare pretutindeni în ținuturile locuite de Români.

Astfel la 14 Mai a. c. Comitetul județean al partidului din Timiș-Torontal a descins în comuna *Sânmiha* și *Beregseu*, unde a fost primit cu vie aclamațiuni și urări de bine, fiind exprimate președintelui comitetului dr. *Aurel Cioban*, președintele Sindicatului agricol din județ și a pretorilor dr. Ioan Penetu fost deputat și Spiridon Iorgulescu, fost comisar regal, cu ovațiuni și aplause primite, reorganizându-se partidul la ședința care a urmat adunările.

La 24 Mai comitetul a continuat adunările în comuna Șag și Parța, dezvoltînd în aceste localități — programul, ținta și situația partidului dnii dr. *Cornel Groșorean* fost primar de Timișoara și *Cornel Bijușca* fost secretarul Prefecturii județului și dl *Bela* avocat.

La 28 Mai comitetul s'a deplasat în comuna Chiseteu, Belint și Topolovăț iarăși sub conducerea președintelui dr. *Aurel Cioban* și în prezența dlor dr. I. Venetu, C. Bojuca și dr. *Cornel Groșoreanu*, a făcut o critică foarte aspră asupra Partidului Național dl dr. *Nic. Imbroane* fostul prefect al județului Timiș-Torontal.

Tu nu 'nțelegi.

(Rica.)

Tu nu înțelegi
A mele chinuri,
Tu nu simți
Durerea mea,
Tu nu știi că 'n amurgul serii
Și 'n zorile primăverii
Întreagă noaptea printe stele
Te caut poate-i fi 'ntre ele.

Tu nu știi
Și nu-l auzi
Nici cînd
Al meu plîns,
Tu nu știi că apa 'n izvor
Și legănatul brazilor,
Cîntă doina 'n crîng
După cum eu plîng.

J. P. — Măderăta-u.

Restul examenelor de clasă dela finea anului școlar.

N'au aceste examene nici un rost fiindcă dacă vre-un elev nu ș'a făcut datorița în întreg anul școlar cum va putea el oare să învețe întreg materialul în câteva zile ori demulte ori numai în o zi adică 6-8 ore, timp de studiat care se poate folosi între un examen și celalalt.

- Se va răspunde, se poate ca un elev lenș să aibă noroc la examen, ei vezi chiar faptul acesta trebuie eschis ca tu să-l dai ocazia cuiva, care zicem un an de zile nu ș'a bătut capul cu cartea să vie și fiindcă de regulă „prostul are noroc” să-ți îndruga ceva — nimerit fiind cu o întrebare — la examen și să fie promovată ca și ori care altul, care ș'a făcut datorița conștient și totdeauna!

S'ar putea întâmpla ca cel mai bun elev la examen fiind întrebat să nu știe nimic. Ei de aici urmează ca el să fie trântit la examen? nuli la nici un caz nuli fiindcă este de ajuns ca o supărare, o durere acută să-l indisponă

întru atâta, ca să nu poată răspunde.

Și apoi încă ceva tocmai examenele de clasă trebuie să fie o jignire pentru dâii profesori căci ele au menirea — să o spunem verde — să-i facă de rușine și anume dovedind că elevii despre cari ei au afirmat că nu știu, nu au învățat nimic sunt savanți de înțelepți și viceversa. Ori că se naște o neîncredere în simțul de dreptate al profesorului, cu care a clasificat pe elev în întreg anul.

Păreră noastră este deci să se șteargă examenele de clasă dela finea anului școlar și să se examineze de o comisie examinătoare numai acei elevi, cari vreau necondiționat un calcul mai bun, așa însă ca să li se puie nu o întrebare ci 10-20 din întreg materialul parcurs și nu examinați zeci de elevi într'o oră ci un elev în 2-3 ore, ca comisia examinătoare să fie în adevăr convinsă despre cunoștințele elevului.

PROSPECT.

Industria și comerțul sunt cele două ramuri de activitate economică, pe care noi, românii, până în prezent nu le-am îmbrățășat în măsura cuvenită. Veacuri de-a rândul, cât înuturile noastre au fost sub stăpâniri străine, bogățiile pământului și fructul muncii a poporului nostru au fost exploatate de alții.

Industria și comerțul români formează acea clasă socială, fără de care recucerirea și stăpânirea vieții economice nu se pot înfăptui. Ei îi revine rolul important de românizare a orașelor noastre. Tinerile elemente românești din viața industrială-comercială trebuie sprijinite de toți cei chemați, ca să se poată forma indispensabila pătură socială independentă, care a avut întotdeauna un rol determinant în viața tuturor popoarelor.

Pătruși de această convingere, subsemnații fondatori am hotărât să înființăm o instituțiune de bancă sub numirea de „Industriașul” bancă comercială-industrială societate anonimă cu sediul principal în Arad, care să aibă menirea: sprijinirea și finanțarea cu credite eficiente a industriașilor și comercianților români din Arad și împrejurime.

Pentru ca acțiunea noastră să aibă succesul dorit, apelăm la prețiosul concurs al întregului popor românesc, care a înțeles și sprijinit întotdeauna mișcările îndreptate spre binele Patriei.

Acționarii, membrii consiliului de administrație, cenzorii și funcționarii societății anonime vor putea fi numai cetățeni români de origine română.

Capitalul social al societății se compune din Lei 5.000.000 — adică Cinci milioane împărțit în 10000 — acțiuni nominative, în valoare nominală de câte 500 — (cincisute) lei fiecare acțiune.

Termenul de subscripțiune al acțiunilor se încheie la 1 August 1926.

Maxim I. Vulcu, industriaș
Stefan L. Feier „
Iosif Inculescu, Lipova „
Ioan Vulcu, Orăștie „
Gheorghe Șumandan „
Ioan Sfât „
Ștefan Coroban „
Ioan Marian „
Teodor Cioban „
Iulian Luțai, Pecica „
Jiga Hereșiu „
Savu Șevici „
Ioan Goicea „
Petru Drecin „
Teodor Cristea „
Ioan Tincu „
Gheorghe Marița „
Ștefan Curticean „

Acțiunile se pot semna la banca „Victoria” S. A. în Arad. Bdul Reg. Ferdinand și toate sucursalele acesteia din provincie, la Banca Centrală pentru industrie și comerț Sucursala Arad, Bdul Reg. Ferdinand, urmând a se vărsa: 1. Lei 200 — adică două sute Lei plus 25 — adică douăzeci și cinci Lei spese de emisiune și fondare odată cu semnarea acțiunilor; 2. Până la 1 Octombrie 1925 Lei 150 adică unasută-cincizeci; 3. Până la data de 1 Decembrie 1925 restul de Lei 150 adică unasută-cincizeci Lei.

Fondatorii își rezervă dreptul de a numi membrii Consiliului de Administrație pe primii trei ani dela fondare.

Adunarea de constituire va avea loc la 9 August 1925 orele 10 a. m. în Arad în sala Primăriei Orașului, la care se invită prin prezenta onorații acționari.

Ordinea de zi a adunării de constituire este următoarea:

1. Deschiderea adunării generale de constituire, alegerea președintelui adunării generale și alor doi verificatori.
2. Constatarea asigurării capitalului social, potrivit punctului 2, art. 154 C. Com. Tans.
3. Luarea hotărârei relativ la înființarea societății anonime.
4. Votarea statutelor.
5. Comunicarea numelor membrilor și Consiliului de Administrație numiți de fondatori pe primii trei ani dela fondare și alegerea cenzorilor.
6. Descărcarea fondatorilor

Potrivit art. 155 din C. Com. Trans. adunarea generală de constituire va avea capacitatea de a lucra numai atunci, dacă vor fi prezenți — în persoană sau prin mandatar, cel puțin 7 acționari, cari reprezintă o pătrime din totalul acțiunilor.

Arad, la 14 Maiu 1925.

Cornel Burza, comerciant
Palcu Lazar, Pâncota „
Panaitescu Titus „
Vifor, Busurești „
Ioan Filimon „
Victor Boșniac „
Ștefan Marchi „
Terențiu Mera „
Valeriu Șandor „
Halic Petru „
Marcu Bota „
Ioan Pintea „
Zenovie Voștinar „
Ilie Pap, director de bancă
„Victoria” Institut de Cedit
și Economii S. A. Arad
Axente Scula, proprietar.

Confederația panlatină.

Latinitatea. — Panslavismul. — Pericolul anglo-saxon. — Confederația țărilor latine. — Pacificarea lumii.

de V. I. S.

(Urmare și sfârșit.)

Păcat însă că nu e locul, spațiul și timpul de a face un studiu mai amănunțit, mai clar și mai convingător pentru colatinii noștri; sperăm însă că încetul cu încetul se vor mai rătași încă prin coloanele de ziare cuvinte, idei și îndrumări sănătoase; căci într'adevăr, la expunerea unuia din pericolele capitale sunt nevoit să mă rezum cât de mult spre a nu fi răpit de abundența și elocința cauzei: e pericolul panamerican, zămislit din doctrina lui Monroe. Spiritul american începu să se rostogolească încetul cu încetul peste întregul continent. Bancile supraîncărcate și capitaliștii asfixiați de dolari, cuceriră încetul cu încetul terenul, încât azi, desigur că economicește U. S. A. e prima țară din lume. Dar scurt, luați în raport cu latinitatea, americanii au fost foarte agresivi. Au luat latinității Florida, Cuba, Filipinele, Texas, Panama etc. și au subjugat economicește toată America centrală, afară doar de Mexico în care se mai aflară bărbați cari erau atât de mândri ca să nu se plece în fața dolarului, ci mai bine să moară în luptele și revoltele instigate și întreținute din Washington!

Nu mai puțin în America de Sud. Președinți de ai lui V. S. A. ca Poek și Roosevelt cuprindeau în gândul lor tot continentul, stăpânirea lumii și cu asta zdrobirea latinității. Pacifismul lor trâmbitat de atunci și până azi n'a fost și nu este decât o melodie cu care încânta guvernele, în timp ce ei cuceresc lumea, piețele, popoarele, cu arma cea mai eficace: cea a banului. Înșuși dl Coolidge într'un discurs rostit consideră acapararea statelor de sud ca o fatalitate inevitabilă. Pentru asta conferințele panamericane, pentru asta diferitele arbitraje, imense investiții de capitaluri, pacismul american și mult adorabila doctrină a lui Monroe. Întreaga chestiune e atât de dureroasă, atât de tragică căci dacă s'ar putea expune toate complotările americane la viața statelor latine de acolo ne-am îngrozi în fața pericolului care ne amenință. Dar nimeni nu se mișcă!

Nu mai avem speranța nici în vre-un Cezar, Napoleon sau Bolivar ci chestia e să reînvie în noi vechia răvnă romană, vechea fraternitate și strămoșească unitate latină! Statele latine americane își văzură de mult pericolul, de nicăiri însă vre-un ajutor, nici o acțiune. Analizând desfășurarea treptată a puterilor nord americane, a forțelor lor economice și militare, a vaselor lor planuri de cuprindere și expansiune, putem jura că în scurt-timp caz de nu se va ivi vre-o întorsătură — toată America va fi a americanilor — celor din „casa albă”!

Toată latinitatea e adânc jignită, ne reamintim de toate agresiunile americane față de Spania, Mexico, toată America centrală; față de Columbia, Venezuela și Ecuador și astăzi chiar față de Franța, când foarte mare fericire i-ar produce Americii, faptul să ceară drept amortizare a datorțiilor de războiu, chiar Indochina! Credem că e prea mult... și numai bunii cunosători ai situației pot vedea răul ce ne așteaptă, desonorarea și capitularea în fața anglosaxonismului. Nu

* Orice comentării, critici, păreri, se vor trimite la redacția ziarului menționând „pentru V. I. S.”

insistăm mai mult. O scurtă privire generală va face să înțelegi că gîndul latină e cuprinsă din toate părțile într'un clește de națiuni și popoare care conform spiritului lor de expansiune, fatalmente trebuie să ne zdrobesc, să ne fărâmițescă. Să piară noi ideea vagă a infalibilității hotărârilor, să nu ne bazăm pe ea! Să propunem o problemă mai reală, mai realizabilă, mai adoptată mentalitate noastră. În fața pericolelor multiple externe, în fața nevoilor interne nu există decât o singură soluție: confederația tuturor acelor popoare și țări, cari interesul cel mai mare politic, social și economic, așezat pe legături sânger, obiceiuri, tradiții și istorie!

Să se confedereze numai acele unități, cari cunoscându-și situația, sunt convinse că astfel unite vor constitui o forță unită, atotputernică și bine tărită în fața oricărui pericol și capabilă să urmeze în viitor îndelungă menirea sa ca neam și gîntă pe rămul social, economic și cultural în fața întregului glob. Să se înfăptuiască *Confederația panlatină!* Aceste-lea sunt cuvintele, lozincile de astăzi! Un

uni pe continente, uniuni curat politice sau numai exclusiv de interes, sunt slabă, șovăielnică, pamfleturi și uned irealizabile. Să îngropăm ideea pan-europeană, să ascundem planul vre-un minciunii orientale, etc. etc., ci să îndreptăm toată atenția, toată munca toate eforturile noastre numai spre realizarea idealului — testament la nouă do Roma! Nu vrem să ne avîntăm în aventuri politice și agresive, nici cînd, ci ca națiunea cea mai curată în scopurile ei, vom urma să ducem la îndeplinire *pacificarea popoarelor înțelegerilor mondiale*. În primul rând războiul va fi exclus și expulzat din simul a 23 de state. 23 de state împărțite una cu coloniile lor, vor avea pașă unitate economică, vaste terenuri de muncă, unitate culturală și politică. Statele vor forma o confederație liberă, de mult dorită și pacifică, *ca să atingă în drepturile lor pe un popor vecin lor!* 23 de state, pe care făcute într'un singur, unit stat — mit prin cultură, măsurile vamale, finanțare, monetare, economice, coloniale industriale și convențiuni politice — putea fi modelul clasic după care — nu pentru scopuri agresive, ci pentru pacifice și naturale — s'ar grupa așa și alte neamuri, trăind în liniste și deplin acord. Alianțe separate și deplinul consimțământ — se vor pune și atunci încheia, popoarele vor trăi într'o eră de prosperare, liniste și bine-bire reciprocă, fără ca să fie amenințate din vre-o parte de infernalele practici cepte imperialiste. Liga națiunilor, putea exista și atunci mai departe, nici un stat nu va pierde din „înțința” sa, neamuri ca cele din Egipt, India, astăzi încă supuse, la cererea vor deveni libere și pacea rodnică binefăcătoare numai astfel va binecuvînta pământul.

...Și acum, când lupta geme în crâncenă, când state latine din zi zi cad mai mult sub jugul și sclăvească economică, când popoare ne amenință să ne sfărâme, când neamuri și armate se pregătesc, când tratatele se sigilează, când mersul al realității amenință în orice moment la starea lucrărilor de față să îngroșe

O enigmă...

Ab el cele mai gingașe, cele mai vicioase vârstare ale Romei, latini, uniți-vă: coala, biserica, armata, să propage deia latinității, care trebuie să renască mai vie ca oricând! Ministere, cabinete, politicieni și organizații, să ajute aspre adăquarea terenului pe care să se construiască marea clădire. Vorrece mulți ani, deși piedecile sunt mici, iar acele cari sunt, toate se pot înăutura — până ce treptat, stat cu stat neam cu neam ne vom fi dat mâna și vom umplea lumea cu cântul de biruință, de slavă și bucurie!

Pentru latinitate, poate fi acest eveniment numai o dovadă a eternității și a înaltei sale misiuni, poate să inducă numai foloase; pentru lume, conștientizarea poate fi numai o garanție sigură de pace și prosperitate!

Latini, lăsați acum să colcăie în vinele voastre sângele aprigilor legionari, lăsați să vibreze încă în inimile voastre, pechiul renume roman, regenerați latinitatea, căci zorii dimineții par a ne vesti!

Fiti inauguratorii imperiului Romei eterne, fiți întemeietorii aceluia imperiu, între ale cărui hotare „soarele să nu apună nicicând”!

C. în 10 V. 925.

Domnului Alex. Constantinescu

Ministru de Domenii și Agricultură.

Primejdia înstrăinării pământului de către țărani plugari, în mâna speculanților străini, nu va fi înlăturată prin nici o lege, decât prin simpla dispozițiune de a lăsa liber la export produsele agricole suprimând în același timp, taxele vamale, richizițiile, prețurile maxime etc.

Munca pământului fiind cea mai grea, este ocolită de mulți cari găesc la orașe alte ocupații mai ușoare și cu mult mai rentabile. — În acești 7 ani după război, plugarul a avut de suferit pe lângă expunerile naturii ca: ploaie, grindină, secetă și oprirea exportului, taxe vamale, richiziții, preț maximal etc. — El n'a cumpărat în acest timp nimic pentru el și gospodăria lui sub puterea prețului maximal; vânzând însă produsul muncii sale sub restricțiunile de mai sus, a fost sărăcit continuu până astăzi când ajuns în culmea disperării, se lasă de plugărit vânzându-și pământul speculanților străini, care îl cumpără în speranța că aceste măsuri nedrepte vor cădea și atunci vor putea trage ei foloase reale.

Țara noastră pentru toate ramurile de producție industrială și pentru toate meseriile a făcut legi de încurajare prin care le acordă diferite avantaje; numai pentru plugărit și creșterea vitelor, a fost mamă vitregă. Astfel am ajuns să plătim carnea mai puțin ca bestele a cărui creștere este în grija naturii. Orașele țipa că nu au pâine, le mălai nu vor să audă; în timp ce masa cea mare a populației țării cred numai în ei, chiar și armata îl consumă le 3-4 ori pe săptămână.

Dacă acum se dorește ca pământul să rămână în mâna plugarului și producția agricolă să ajungă ce a fost dată, trebuie ca comerțul să fie liber.

Speranța de câștig să nu fie eclipsată de nici o restricțiune. Ea este puterea care face pe orice om să muncească ziua și noaptea chiar; spre a câștiga și progresa cât mai mult atunci nu numai populația înghesuie în orașe se va înapoi la țară — la coarnele plugului — de unde a fugit de sărăcie; dar și capitaluri îneminate vor fi atrase într-o agricultură intensă.

Producția crescând va naște concurența desfacerei și cu ea estinirea traiului, lucru așteptat de atâta amar de vreme de întreaga țară.

N. Atanasiu

Pensionar — Pitești.

„Pe care ori din ce punct de vedere am cercetat-o rămâne totuși enigmă, o constituie procedeu autorităților superioare școlare, în legătură cu distribuirea mult trâmbițatului spor de 50%, membrilor corpului didactic din așa zisele „zone culturale“.

Se știe că s'a luat de câțiva ani măsura ca să li-se acorde un spor de 50% asupra salariilor, membrilor corpului didactic primar și secundar — nu știm dacă și superior — trimiși din vechiul regat în regiunile de frontieră.

De mult timp se vorbea în șoaptă că acest spor îl obțin, individual, anumiți favorizați ai soartei, fie pentru că ei ar urca mai des scările autorității școlare centrale, fie pentru că ar fi protejați unor anumite organizații politice.

Ceace până acum plutea în aer ca simplu zvon — răutăcios, firește! — a căpătat în ultimele zile o confirmare pe cât de elocventă pe atât de tristă — chiar în orașul nostru!

Intr'adevăr, zilele trecute sporul a fost încasat dela administrația financiară, cu toate formele legale, de către anumiți membri ai corpului didactic secundar din localitate. Zic „anumiți” nu pentru că aceste respectabile persoane ar face parte din cele două categorii de mai sus, ci pentru faptul că din această nouă categorie nu fac parte toți cei cari ar fi îndreptățiți să facă ci numai unii dintre ei, selecționați după norme atât de curioase încât ne este cu neputință să le stabilim geneza.

E drept că cei cari au încasat acest spor sunt, în majoritate, profesori din regat. Dar nu sunt toți profesorii din regat. Ori, sporul, acestora li-s'a făgăduit. Așa ne-a spus dl ministru al școalelor. Astfel a repetat — ca un indemn — dl director general al învățământului. De ce atunci nu au fost îndreptățiți toți profesorii din vechiul regat numiți, pe baza titlurilor, în învățământul din Arad? — Enigmă!

Unii dintre acești profesori au fost trecuți cu vederea — ca să nu zicem excluși — și înlocuiți pe statele de plată cu profesori ardeleni.

Să nu se acorde oare sporul numai celor veniți din vechiul regat? — Enigmă!

Punându-ne în ipoteza că acest spor nu se dă după norma inițial stabilită ca să nu se facă deosebirea între „regățeni” și ardeleni, — și bine se face că nu se face — suntem aplicați să bănuim că el revine celor cari s-au devotat unei activități extrașcolare deosebite. Ardelean sau „regățean”, cel care-și valorifică munca intelectuală și în afară de ogorul școlar, merită să fie recompensat prin avantajii materiale care să-i ușureze cât de cât asperitățile traiului cotidian. Perfect. Dar facem o rezervă. Nu vrem să spunem că unul sau altul dintre cei cari au luat sporul n'ar fi avut o astfel de activitate, dar susținem — fără teama de a fi desmintiți, cu dovezi palpabile și de notorietate publică, la nevoie — că mulți dintre cei cari nu au luat sporul au depus o rodnică activitate în domeniul extrașcolar. Dece, dar, aceștia au fost pur și simplu înlăturați? Este drept și cinstit acest lucru? Care sunt normele după care s-a făcut selecționarea? Enigmă!

Dar să presupunem că nu s-a luat în considerare nici prima ipoteză — (sporul acordat numai celor veniți din vechiul regat în acest colț de frontieră) — nici secunda — (aceea a unei bogate activități extrașcolare) — ci o a treia și anume: a activității pur profesionale și pedagogice. Indiferent dacă e „regățean” sau ardelean, ia sporul „de încurajare” cel care își face datoria în școală cu mai multă râvnă. Foarte bine! Dar și aici — o serie de întrebări:

a) Oare în întreg învățământul românesc din Arad nu-și fac datoria decât 7-8 inși, acei cari au luat sporul? Și dacă numai atâția sunt, de ce organele superioare școlare îi mențin pe ceilalți nedestoinici fie ca

profesori permanenți la licee, fie ca membri în comisiunile de examene particulare?!

b) În întreg anul școlar nu am fost vizitați decât o singură dată de către un inspector de la Timișoara; nu am avut nici o inspecție generală. Cine, dar, a apreciat pe 1925 capacitatea de muncă a fiecăruia dintre noi?

Cine a făcut selecțiunea?
c) Dacă, pe de-o parte, organele superioare școlare nu-și bazează această selecționare pe criteriul izvorâte din rezultatul unor inspecții minuțioase — iar, pe de altă parte, socotesc că unii — cei mai mulți — dintre profesori nu-și fac datoria, de ce nu le-o spune acestora în față, prin acte oficiale și notorii — ci caută să păstreze cel mai desăvârșit secret în jurul selecționării făcute pentru acordarea sporului? De ce această taină? Pentru că suntem pozitiv informați că sporul s'a achitat în taină și cu indemnul ca cei cari l'au încasat să păstreze cea mai mare discrețiune chiar față de cei mai apropiați amici.

Suntem în drept să credem că acest procedeu este jiguit și imoral.

Trebuie să fie jignitor pentru cei cari au încasat sporul — pe baza meritelor lor — și cărora li s'a cerut expres să tănuiască răsplata dreaptă a unor astfel de merite — (ca și când această răsplată ar fi un simplu bacșiș) — și este jignitor pentru cei cari nu l'au încasat și cari — deși oameni intelectuali — sunt tratați ca niște simpli slujitori cărora stăpânul se teme — sau nu vrea — să le dea socoteală de faptele sale. Și este imoral pentru că, răsplătindu-se în taină activitatea profesorilor, această apreciere rămâne un act de autoritate, neînțeles, arbitrar. Un astfel de act discreditează moralmente autoritatea care la săvârșit și produce zădărnici între membrii aceluiasi corp, împărțindu-i în tabere vrăjmașe.

Sunt folositoare astfel de rezultate aici, în „zona culturală”, în mijlocul străinilor?

Aceasta nu mai este o enigmă! Și-acum, o ultimă întrebare, la care suntem în drept a aștepta răspuns imediat — și nu avem motive să ne îndoim că vom primi.

Ce zice — și mai ales: ce face — onorata asociație locală a corpului didactic secundar?

Așteptăm.

Al. Constantinescu.

profesor, Liceul Moise Nicoară.

— Iubiți abonați și cititori!

Ziarul nostru „Voința Poporului”, pentru ca să poată face față greutăților și să aibă posibilitatea de a servi și mai departe cauza națională, a scos de sub tipar 50000 de foi 10 pe 20 cm. cu motive naționale în 25 de combinațiuni (feluri) și sunt cuprinse într'un carnet. Ca să le putem vinde aceste modele și astfel să asigurăm suma necesară ziarului, recercăm și rugăm pe toți On. abonați și cititori, să binevoiască a lua asupra lor angajamentul de a cumpăra și vinde printre cunoscuții lor cât mai multe din aceste modele. Prin aceasta face serviciu neprețuit ziarului și prin zar cauzei naționale.

Vă rugăm deci binevoii a-ne comunica cu reîntoarcerea poștei că doriți să ne sprijiniți ori ba?

Dacă voiți să ne dați prețuitul concurs aveți bunătate și ne scrieți, câte modele ori carnete să vă trimitem? Prețul unui model este numai 3 Lei a unui carnet de 3x25=75 Lei.

Tot spre ajutorarea creării fondului de rezistență vi-dem și o carte cu titlul: „Povestea unui spirit”. Prețul acesteia este 25 Lei. Dacă doriți și din cartea aceasta vă trimitem cu plăcere.

ADMINISTRAȚIA
ZIARULUI.

Ziua Eroilor în Nădlac. Sfidarea și profanarea acestei zile de către jidanii locali.

Se știe, că în comuna Nădlac i-și dorm somnul de veci, osemintele a lor trei eroi din fostul vechiu regat, cari în campania pentru întregirea neamului, în anul 1919 au fost uciși și schingiuiți în modul cel mai barbar de către ungurii din Apát falva.

Ca în toți anii, așa și în anul acesta, ziua de 28 Mai s'a comemorat în mod demn, în deosebi amintirea celor 3, aflați în cimitirul din Nădlac. În biserică după serviciul divin, s'a oficiat parastas de către preoții ortodocși. După aceea s'a format un cortegiu imponent compus din militari conduși de vrednicul și bunul român locotenent. Constantinescu, com. comp. de grăniceri din Nădlac, elevii tuturor școalelor, române și slovace sub cond. învățătorilor, preoți ortodocși și cel slovac, (cel gr. cath. rom. reformat și catholic n'au luat parte, precum nici învățătorul izraelit. Il recomandăm pe acest învățător în atențiunea On revizor școlar) corpul didactic în frunte cu s. revizorul școlar P. Petroviciu. Ajunși la cimitir, se ridică din partea sus numiților preoți rugăciuni pentru odihna sufletelor celor trei eroi iar școlărițele au împodobit crucile lor cu frumoase cununi de flori. Urmează apoi vorbirea D-lui loc. Constantinescu care adresează publicului, în deosebi soldaților cuvinte înflăcărâte, scoțând în relief datorința ce trebuie să o aibă fie-care soldat și cetățean, sacrificându-și viața pentru tron și patrie, precum au făcut și acești 3 eroi.

Urmează apoi din partea corpului didactic învățătorul Uroș Totorean, care i-și începe frumoasa sa cuvântare ocazională cu o poezie eroică foarte potrivită. Se adresează celor prezenți, dar îndeosebi școlariilor, punându-le la inimă datorința ce o vor avea ca fiitorii soldați ai României. Vorbirea frumoasă pe care o rostit-o inv. Uroș Totorean, a stors lacrimi din ochii tuturor celor prezenți.

După masă, la ora 3 s'a început marea serbare populară în păturița comunei, cu un program bogat și pe lângă o taxă benevolă menită a augmenta fondul din care să se ridice cât de curând un soclu acestor înveci neuitați-eroi. Au debutat cu școlarii învățătorii P. Faur și P. Precu-paș, diferite jocuri și cântări, dar îndeosebi inv. A. Chira a delectat publicul cu diferite cântări eroice și naționale, cu o precisiune care ar face cinste ori-cărui artist. Dar și de data aceasta, cași cu ori-ce ocazie de manifestație națională, jidanii demonstrativ n'au luat parte nici la pelerinajul dela cimitir, nici la serbarea din păturiță! Și au ținut însă de datorință; ca de câtră seară, pe când școlarii s'au dus acasă, precum și o parte din publicul mare, din cauza unei ploii torențianale, să vină familiile jidanilor Buch și Vöröș, ocupând loc pe arena serbării ordonând țiganilor să le zică Șimi, pe care apoi au început a-l dansa, ca o sfidare și profanare a zilei „Eroilor”

Această purtare condamnabilă și în mod atât de provocator, a jignit adânc în sentimentele lor naționale pe românii ce mai rămăseseră la mese și cari i-și petreceau niște clipe de veselie în aceasta zi de înălțare sufletească. Natural, că ar fi fost o lașitate din partea românilor sub ochii cărora se profana ziua sfântă și locul unde a decurs serbarea, drept ce aceștia au ordonat țiganilor să încete cu spurcatul joc, precum și jidanilor să nu mai joace. Dar aceștia nedând ascultare, au fost înfine huiduiți și fluerăți, când, apoi rușinați vrând ne vrând s'au depărțat!

Mare ne-a fost însă mirarea, când am observat în societatea jidanilor și pe D-ni. Vrăbiescu judecător și Dr. Romunțan aj. de notar public, și cari n'au aflat de bine a lua parte în această zi nici la biserică, nici la cimitir și nici la serbarea de după masă! Dar lumea știe și mai multe! Se zice, că D-l judecător, colectiv cu jidanii va înșinua inspectoratului școlar pe învățătorii, cari s'au identificat cu revolta

bunilor români, ca să fie aspru pedepsiți învățătorii pentru sentimentele lor patriotice naționale, pentru-că vezi Doamne, au cutezat se se întrepue la profonare a zilei sfinte de cătră jidanii, în societatea cărora era și D-lui!! Dar publicul este și mai curios a ști, că după ce aceste rânduri vor vedea lumina zilei, ce vor zice superiorii D-lui judecător pentru abținerea D-lui dela o serbare, unde s'au glorificat acești eroi căzuți pentru întregirea neamului?

Așteptăm cu liniște desfășurarea lucrurilor și dacă lipsa cere, în numărul viitor vom da noi lucruri spurcate pe cari le fac jidanii. Tot în această zi, soția evreului advocat Holosy s'a îmbrăcat n, treicolor unguresc, având ghetete roșii, haină albă și o primă verde la pălărie.

Sentinela.

Te-am văzut ieri....

Și nu știu cum, par'că erai schimbată, erai posomorită, indispusă, tristă chiar, erai mai timidă, mai tăcută, mai serioasă, mai gânditoare decât altădată și, mi-am zis: „oare ce poate fi cauza?” Vei fi prea ocupată, prea obosită, prea plină de grijile zilei de mâine? sau vei fi iar suferindă ca în săptămânile trecute? Nu știu, care poate fi cauza stărei tale sufletești și chiar trupesti schimbate! deși mi-ar face așa de bine, a-și fi așa de fericit, să o pot cunoaște, să o pot nimici ori cel puțin micșora ca să te revăd iarăși vioae, bine dispusă, sburdalnică, copilăroasă, plină de viață și speranță, încrezătoare și gata de fapte, care să te poată face fericită și pe tine și pe mine!

Tocmai starea ta neînțeleasă de azi mă face să mă gândesc mereu și și mai mult la tine, să-ți șoptesc de departe că îmi ești atât de dragă, că te iubesc așa de mult, așa de cu credință, să-ți șoptesc că tu ești bucuria și speranța, mângăerea și fericirea viitorului meu, că tu ești totul ce am în lumea aceasta, tu ești viața mea... să-ți șoptesc că îmi aduc aminte și să-ți aduci și tu aminte de clipele acele puține dar petrecute în cea mai sinceră, ferbinte și de viață dătătoare dragoste, acasă la țară și la rude, când eram beți de fericire, când ochii tăi căprui, plini de foc, nu mai vedeau, când buzele tale roșii deveniseră palide, când inima-ți nobilă aproape înceta de-a mai bate, când gurița-ți dulce nu mai putea nici șopti, când toate simțurile — afară de-al cinstei și conștiinței — ne părăsiseră...

Te rog adu-ți aminte de toate acestea și schimbă-te, nu fi mahnită, nu fi întristată, ci fericită ca atunci, fiindcă îngeru-ți păzitor nu te va părăsi niciodată în viață!

VOINȚA POPORULUI

Voința Poporului
Este armă puternică,
În contra voinței lui
Orice putere e mică!

Poporul român e tare
Și credința 'n neamul său,
Decât toate e mai mare:
Voința lui Dumnezeu!

Al. Georgescu.

SE ZICE:

Că la Consistorul din Arad s'au dat niște lucrări de zugrăvit fără concurs publicat conform legii unui zugrav jidan. La aceasta zugravii români drept represiune, vor nega plata cultului bisericesc. Dacă într'adevăr este așa oare cine are dreptate? Cel care încasază cultul, sau contribuabilii?

Prospect de emisiune.

Dorind a veni în serviciul culturii românești dela hotarele apusene ale țării, subscrișii am hotărât înființarea unei societăți anonime cu sediul în Arad sub denumirea Sentinela Culturală, pe durată nelimitată.

Obiectul societății este organizarea unei librării-papetării și a altor instituțiilor auxiliare similare de sistematică și largă răspândire a cărților și imprimatelor românești literare, științifice și didactice în popor și mai ales a scuti tinerimea noastră școlară, părinții și marele public de exploatarea comerțului speculativ cu cărți și rechizite școlare.

Capitalul societar se fixează în suma de 5.000.000 Lei, împărțit în 10.000 b. acții nominative în valoare nominală fiecare de câte 500 Lei. Acest capital societar va fi procurat prin două sau mai multe emisiuni, conform recerștelor societății. Prima emisiune se lansează pentru procurarea capitalului până la 2.000.000 Lei, prin emiterea a 4000 b. acții à 500 Lei v. n., având Adunarea generală constituită dreptul de-a hotărâ capitalul inițial și subț, ori peste suma de 2.000.000 Lei.

Acțiunile se vor semna la membrii fondatori, ori alte persoane, precum și la Banca Victoria sau sucursalele ei și Banca Centrală Filiala Arad, pe listele de subscripție afișate la prezentul Prospect de emisiune, în baza declarațiunii din capul listei.

Termenul de subscripție se încheie la 30 Iunie 1925, cu dreptul pentru fondatori a încheia subscripția mai de grabă.

Deodată cu subscrierea acțiunilor se va achita la mâinile membrilor fondatori 30% din valoarea nominală și 50 Lei de acție pentru speșele de fondare, laolaltă 200 Lei, având restul să se plătească în trei rate și anume: 30% Lei 150 — de acție până la 30 Iulie 1925.
20% " 100 — " " " 30 Sep. 1925.
20% " 100 — " " " 30 Nov. 1925.

Valoarea acțiunilor se poate plăti și integral, deodată cu subscrierea.

Despre orice sumă văsată fondatorilor sunt obligați a da chitanțe subscrișilor de acții și a vărsa bani în timpul cel mai scurt la Banca Victoria sau la Filiala Bancii Centrale, ambele în Arad.

Liviu Albu m. p.,
profesor de liceu Arad, Str. A. Mocioni 15.
Nicolae Mihulin m. p.,
dir. lic. E. Ghilba Birta Arad.
Ascaniu Crișan m. p.,
dir. liceului Moise Nicoară Arad.
Nicolae Cristea m. p.,
rev. școlar Arad.
Dimitrie Olariu m. p.,
subrevizor școlar Arad.

Aceia, cari au scris la alte persoane încredințate și nu la membrii fondatori, prima rată împreună cu speșele de emisiune, laolaltă lei 200 — o vor solvi la băncile amintite sub numirea și în favorul societății Sentinela Culturală.

Tot la Victoria sau sucursalele ei și la Filiala Bancii Centrale în Arad se vor plăti și ratele a II—IV., ori unde s'au scris acțiunile.

Pentru vărsămintele neefectuate la termenele stabilite în acest Prospect, se vor plăti interese de întârziere de 16% pro rata temporis. Această întârziere însă nu poate trece peste 30 zile dela datele fixate. După trecerea acestui termen, față de acționarul restanțat se va purcede conform dispozițiilor prevăzute în legea comercială și anume, ratele solvite cad în favoarea societății, subscrișorul își pierde dreptul de acționar, rămâne însă responsabil față de societate până la 50% a valorii nominale a acției sau acțiunilor. (Cod. com. art. 153, 169, 171.)

Acționarii, care vor vărsa până la 30 Iulie 1925 valoarea întreagă a acțiunilor, vor beneficia de întreg dividendul anului 1925, iar acționarii, care vor face vărsămintele în rate, vor primi o dividendă proporțională ratelor.

Membrii fondatori își rezervă dreptul de selecțiune în caz de supra-subscripție a capitalului, obligându-se a restitui celor în drept sumele rezultate din reducerea acțiunilor, fără dobândă.

Ca aport se aduce localul asigurat contractual pe timp mai îndelungat, în valoare de Lei 100.000.

Dupăce adunarea generală constituită, convocată după asigurarea prin subscripție a capitalului fixat, va hotărâ definitiv înființarea societății anonime, se vor libera numai după solvirea valorii integrale a acțiunilor și dupăce societatea va lua ființă.

Fondatorii își rezervă dreptul a numi primul Consiliu de Administrație și primul Comitet de supraveghiere, pe cei dintâi 3 ani și respective 1 an dela fondare.

Arad, în 15 Aprilie 1925.

Sabin Ștefea m. p.,
preot-prof. de religie Arad, Str. Consist. No. 5.
Prof. Dr. Iuliu Boca m. p.,
advocat Arad.
Ov. Dante Gherman m. p.,
profesor-advocat st. Arad. Str. Gh. Popa 9.
Traian Mager m. p.,
profesor la școala normală confesională Arad.
Iosif Popa m. p.,
protopop-profesor de relig. Arad.

Din isprăvile agronomului din Șiria.

În anul 1924, 5 Decembrie s'a distribuit în comuna Comlăuș de către agronomul din Șiria 21 iugăre pământ școlar, lângă acest pământ s'a dat 10 iugăre pentru biserică câte 8 iugăre pentru doi cantori și s'a lăsat 4 iugăre teren pentru educație fizică și tir. Pământul dat școlai direcțiunea școlară l-a lucrat și sămănat cu porumb.

În 7 Mai anul curent un țaran cu numele Savu Dobrea s'a apucat să taie acest porumb (cucuruz) din moșia școlară. A nimicit în felul acesta un iugăr de porumb.

Direcțiunea școlai aflând de isprăvile lui Savu Dobrea s'a adresat jandarmeriei din comună ca să împiedece această distrugere. Eșind jandarmii la fața locului pentru a împiedeca această pustiire li s'a arătat un contract făcut de agronomul de la Șiria în 23 Ianuarie 1925 pe cele 4 iugăre teren sportiv însă nu pe pământul distribuit școlai; Contractul a fost făcut pe numele lui Martin Ioan. E de notat că pământul școlar a fost dat școlai tot într'o bucată și în 1923 și 1924. La distribuția pământului în 1924

agronomul n'a luat nici un proces verbal de felul de distribuție. După acest incident Martin Ioan a alergat la Șiria la agronom unde i-s'a făcut un nou contract de către agronom acum însă pe 4 iugăre din pământul distribuit școlai și nu pe terenul de tir, ca în contractul prim. Încheierea unui nou contract a recunoscut-o el însuși în procesul verbal dresat de jandarmerie. Direcțiunea școlară a intervenit la DI Prefect al județului cerându-i sprijinul, DI Prefect i-a telegrafiat agronomului să nu opăcească școala în lucrurile ei. Tot în ziua aceasta 8 Mai DI Consilier agricol al județului i-a dat ordin agronomului ca să lase distribuția așa cum a făcut-o în 1924. Agronomul prin No. 176 din 8 Mai dispune jandarmeriei ca să lase pe Martin Ioan și Dobrea să continue lucrările de distrugere a porumbului răsărit.

Martin s'a apucat a doua oară de distrugere. Comitetul școlar reclamă din nou jandarmeriei. Jandarmeria întreabă pe agronom ce este de făcut. Agronomul îi răspunde să nu se amestece

în chestiile acestea deoarece el întocmește tabloul și distribuția pământului după placul lui.

DI învățător Ardelean face imediat cunoscut D-lui consilier județan refuzul jandarmeriei de-a opri lucrările de distrugere. DI Consilier județan dă imediat ordin ca șeful de post să oprească imediat distrugerea porumbului (cucuruzului) până 'n 13 Mai când va eși agronomul la fața locului. În 13 Mai Martin Ioan prezintă un al doilea contract făcut de agronom, pe 4 iugăre din pământul școlai. În 14 Mai agronomul din Șiria sosește la fața locului în Comlăuș și predă acest pământ de 4 iugăre din contractul al II-lea arendașilor, încheind procesul verbal cu data de 5 Decembrie 1924. Acest proces verbal cu o dată falsă n'a fost iscălit de DI plut. Brădeanu, de directorul școlar DI Ștefan Musca. E foarte ciudat că DI agronom nu respectă nici ordinele D-lui prefect, nici pe ale D-lui Consilier județan afară de aceasta are cutezanță să pună pe un proces verbal o dată falsă. De unde atâta samavolnicie domnule agronom? Nu crezi D-ta că va mai veni timpul să-ți dai socoteală de faptele D-tale? Cum îți închipui D-ta că poporul va fi totdeauna la cherâmul D-tale? Până când îți vei mai bate joc de aceia cari au contribuit cu jertfele lor din moși strămoși la Unire, ca să-ți dea D-tale un post de agronom din care post să sfidezi și batjocorești blândul și bunul nostru popor?

Din Homorod (județul Târnava mare). În ziua de 21 Mai — la Constantin și Elena — subsemnatul am fost în comuna Homorod în propagandă culturală unde am dat — cu 60 de elevi ai mei din comuna Paloș — o producțiune teatrală.

S'au jucat plese cu caracter religios-moral și patriotic; s'au cântat diferite cântări și s'a declamat.

Lume multă, atât din comună cât și din satele vecine, a venit la această manifestație culturală.

Elevele: Maria Vacilă din clasa V, Cornelia Samoilă, Maria Albu, Maria Codrea, Maria Șica, Maria Butică, M. Uliță, Asinefta Iambor din clasa IV și Emilia Ștefan din cl. III. au interpretat rolurile din diferitele piese într'un mod mulțumitor. Deasemenea Ioan Lascau cl. IV. și Ioan Iambor cl. V., precum și comicul elev Ieronim Ciocanea cl. IV., dar mai ales Nicușor Ciocanea cl. IV. și-au jucat rolurile lor așa de bine, încât publicul i-a aplaudat de nenumărate ori.

Talentatul elev din cl. III. Parteni Cosma a declamat patriotica poezie „Drapelul” de Gh. Coșbuc, fascinant și publicul.

Frații Emilia, Maria și Ioan Ștefan, și în special Maria Codrea, au fermecat publicul cu frumoasele doine din pe Târnave, cântate cu vocea.

Succesul moral al acestei producțiuni a adus cu sine o temeinică învățătură sufletească între tinerimea școlară din aceste două comune.

Îmi țin de datorință a aduce și în această cale viile mele mulțumiri d-lui preot Dănilă Sas, d-lui Cernea com. d-lui Nic. Pora, președ. soc. tinerimii române, precum și întregii tinerimi pentru binevoitorul concurs, ce mi-l-a dat.

Laudă se cuvine tuturor homorodzenilor, căci au dovedit cu prisosință că știu aprecia și încuraja activitatea culturală a învățătorilor pusă în serviciul neamului.

Paloș, la 24 Mai 1925.

G. Cernea, dir. școl.

Alianța Izraelită Universală

de VALER SPĂTAR.

(Urmarea 3.)

Franc-Masoneria, ce pretinde că caută adevărul, în schimb însă acoperă adevărul prin tot felul de ceremonii meschine și caraghioase, în afară de cele arătate, mai are și alte organizații, mai superioare, care se compune din loji aproape sau pur evrești. A. Schabanty zice: „Mai sunt și alte loji, compuse numai de evrei și în care ne-evreii nu pot pătrunde. La Londra există două loji evrești, care n'au văzut nici odată vre-un creștin trecându-le pragul. La Roma se găsește de asemenea o lojă, formată în totalitate de iudei. Aci se află tribunalul suprem al *Revoluției*, unde se reunesc toate firele răscălelor urzite în lojile creștine. De aci sunt dirijate celelalte loji, prin șefi secreți; astfel, că cea mai mare parte dintre revoluționarii creștini nu sunt decât niște păpuși oarbe, puse în mișcare de către evrei, prin mijlocul misterului...”

Tuturor acestora e suprapus „Consiliul universal și suprem” dar secret al Franc-masoneriei, care conduce în instanță supremă această organizație vastă și care Consiliu face parte integrantă din conducerea *Alianței Israelite Universale*. Legătura între Franc-masonerie și Alianță e arătată prin declarația lui I. Bertraud astfel:

„In ziua, în care masonul este inițiat la al 18-lea grad, el devine de plano membru al Alianței Israelite Universale, care formează cu Franc-masoneria o singură și aceeași societate”.

Având în vedere că membrii Alianței Israelite Universale pot fi numai evrei, iată deci că din cele 33 grade ale Franc-masoneriei, dela gradul 18-lea în sus nu poate ajunge, numai evreii.

Asupra celor, ce se face în lojile masonice, dl profesor dr. N. C. Păulescu reproduce după Copin Albancelli următoarele:

„Incepi prin a asculta predici și mai târziu, predici tu însuși altora.

Aceste predici se desfășură, de ordin, pe două teme:

1. Francmasoneria este o instituție sublimă, sfântă și sacră; ea este eterna începătoare a tot ce se face bine și mare în omniere.

2. Franc-masoneria are un dușman, creștinismul și în particular catolicismul, pe care trebuie să-l urăști și să-l combați.

Intr'adevăr acesta este scopul sentințial al acestei opere sata-nice. Și noi știm, că același scop îl urmăresc și *Talmudul* și *Catalul*, cu care Franc-masoneria ormează o triadă infernală”.

Iar instrucțiile date lui *Garibaldi* la 5 Aprilie 186 de către Direcția supremă a Francmasoneriei, zic între altele despre religie:

„...Religia trebuie să fie grija noastră constantă a atacurilor cigătoare; pentru că un popor odată nu a supraviețuit religiei lui și pentru că omorând re-

ligia, vom fi nimicit și Legea și proprietatea, pentru că așezând asupra cadavrelor acestor asasini religia francmasonă (judaică), legea francmasonă (judaică), proprietatea francmasonă (judaică), vom fi regenerat societatea”.

Iată și jurământul, ce i-s'a cerut lui *Garibaldi*:

„Jur de a nu avea altă patrie decât patria universală.

Iur de a combate totdeauna fără cruțare și pretutindeni hotarele națiunilor, hotarele moșiilor ale caselor și atelierelor și granițele familiilor.

Jur de a răsturna, cu sacrificiul vieții mele, hotarului în care ucigașii umanității au tras cu sânge și cu noroi numele lui Dumnezeu.

Jur de a pune la contribuție întreaga mea existență la triumful fără capăt al progresului și al unității universale, și declar, că profesez negațiunea lui Dzeu și al sufletului”.

(Va urma).

RAVAȘE.

Din Hălmațiu ni-se scrie: D-le redactor! În nr-ul din 14 Maiu 1925 al ziarului „Erdély Hirlop” din Arad, sub titlul „Ehenhalt egy nyugdijas tisztviselő” au apărut următoarele:

1. Hickman Carol, fost perceptor în județul Huedoara timp de 25 ani... după preluarea imperiului a depus jurământul de fidelitate, din cauză însă că n'a putut să-și însușească limba română, a fost pus în pensie.

2. Ancheta a constatat că Hickman Carol în senzul strict al cuvântului a murit de foame.

Deoarece informațiunile de mai sus sunt tendențioase și nu corespund nici pe departe realității rog să binevoiți a le combate în prețutul d-voastră ziar. Aducându-vă la cunoștință următoarele: Mai sus numitul Hickman Carol a fost pensionat de către statul ungar înainte de începerea războiului mondial cu circa 15 ani de zile, locuind de atunci în comuna Hălmațel și Hălmațiu și la înfăptuirea României Mari nici prin gând nu i-a fost să meargă în Ungaria între ai săi. Așa dar nici vorbă nu poate fi că doar statul român l-ar fi pus în pensie. Ceeace privește cauza morții nu e adevărat, că ar fi murit de foame deoarece numitul — conform constatării medicului oficial — a murit de apoplexie. Numitul a avut o etate de 64 ani când a murit.

Neadev.rurile arătate mai sus, nici unul dintre domnii cari citesc ziarul mai sus numit n'a voit să le combată deși le-au știut noi nu putem tolera ca dușmanii noștri din orice știri culese de pe stradă controlate ori necontrolate să făurească armă împotriva noastră și să ne ponegrească țara noastră atât de răbdătoare față de ei.

Dr. MIRON HERETIU
fost asistent la clinica dermatovenerică din Cluj.

Specialist în boale de piele, genito-urinare și venerico-sifilitice. Examinări microscopice, ultramicroscopice, analiza sângelui și a lichidului cefalo-rachidian, electro-terapie. Operațiuni de specialitate. Uretroscopie.

CONSULT: 2-4 d. a.

ARAD, B-DUL REGINA MARIA 9.
(Palatul Neuman)

A P E L.

(Publicăm cu multă plăcere plângerile refugiaților și repatriaților, cari trebuie să fie sprijiniți de fiecare Român bun și cinstit.)

Legea reformei agrare cuprinde dispoziții insuficiente referitor la colonizări, care chestie ar trebui să fie grija principală a ministrului de agricultură din motive economice-naționale

Dar despre cei ce nu din vina lor au rămas în afară de granițele României—mari, ce-i cari de voie sau nevoie au optat pentru țara mamă, despre cei refugiați, sau cari su t siliți a se refugia din Ungaria și Jugoslavia. nu vorbește nici un articol al legii reformei agrare.

In Banatul—românesc sunt vre-o 200 familii refugiate din Jugoslavia, iar în urma tratamentului insuportabil sunt pe cale a se refugia încă vre-o 80-100 familii din acei cărturari, dar și mai mulți economi, cari prin sîrguința și priceperea lor încă vre-o 80-100 familii din acei cărturari, dar și mai mulți economi, cari prin sîrguința și priceperea lor încă în vremuri de pace au întrecut alte popoare dominante.

Aceste familii au avut în Sârbia proprietăți întinse de pământ, cum nu se găsește în Banatul—românesc, case, economii, iar azi în România n-au aproape deloc. Dece? Legea reformei agrare amenința, până la înproprietărea celor îndreptățiți, cu espropriere orice moșie, ce se oferea spre cumpărare, dar loturi de 10, 20 jugere micii proprietari nu vindeau. Cine cunoaște greutățile formalităților de obținere, greutatea trecerii averii din un stat în altul, și poate ușor explica de ce până azi n-au putut să-și asigure deânșii existența în Țara Românească.

Inproprietărea celor îndreptățiți în Banat s-a isprăvit aproape final, este timpul suprem să fie înproprietăriți și acești optanți refugiați după exemplul altor țări.

D. e. Jugoslavia s-a îngrijit de înproprietărea tuturor slavilor veniți din România sau Ungaria dându-le pământ în estensiune sau valoare cum au avut în țara veche, și dându-le deplină despăgubire acelor, cărora averile li s-au espropriat în țara veche, sau au fost prigoniiți pentru sentimentele lor naționale. Astfel familiile sârbești, ale căror av.ri au fost expropriate în baza legii reformei agrare, au fost despăgubite în Jugoslavia cu alte pământuri. Averele nemiscătoare din Jugoslavia ale acelor cri au optat pentru cetățenia română, sau s'au refugiat se află sub sechestru ei nu le pot nici vinde, nici hipoteca.

In Banatul—românesc împetriștat cu atâtea minorități economice puternice, unde se simte absoluta lipsă a unei clase mijlocii, este ocazia binevenită să se pună bazele unei clase de proprietari mijlocii, cu independență materială.

Dacă aceste sute de familii s'au putut valida sub regimul Austro-Ungar, vor putea lua mai ușor aici concurența cu minoritățile și vor servi de model în economie.

Cum se poate ajunge la aceasta? Ușor fără jignirea intereselor cuiwa. Mai sunt în Banat moși, cari priso-sc, căci cei îndreptățiți sunt înproprietăriți și sunt moși oferite spre vânzare, asupra cărora statul poate esercia dreptul de preemțiune (intâietate la cumpărare). In felul acesta se asigură 10-12000 jugere pe seama acelor cari au lăsat moși și case cu multă trudă agonisite generații de arândul și ne creăm proprietari mijlocii.

Dacă legea reformei agrare n'ar da puțință ministrul de agricultură să facă aceste tranșacții să se aducă un amandament al legii, care se facă dreptate fraților, cari și-au iubit neamul, își iubesc țara, căci au trebuit pentru aceste simțeminte să-și lase vetrele.

Bănățenii refugiați fac apel la toți conducătorii țării și la opinia publică, rugând să-i sprijinească întru ajungerea dreptelor lor cerințe.

„Noii noștri cetățeni”.

Au venit cât frunza și iarba, și s'au așezat în mânăsa noastră România. Au venit pentru a face din țara noastră „Palestina lor”, întrucât țara noastră este cea mai bogată dintre toate țările și are clima cea mai dulce.

Goniți sau plecați cu un plan mai nainte întocmit, au invadat această România, scumpindu-ne viața, pentru că să se poată înfăptui ceea ce se scrie în protocoale. „Prin scumpirea vieții vom asmuța pe creștini unul contra altuia și atunci vom putea dărâma și subjuga creștinismul”. De aceea au trecut cu sutele de mii din Polonia și Rusia, și au venit la noi, unde li-s'au dat de către „birourile lor” acte și s'au încetățenit sute de mii, tot de către birourile lor, cari au tot interesul să fie cât mai mulți în această țară.

Am ajuns lucruri grozave! Acel glas care este al d-rului Lascu, „trebuie auzit și înțeles de guvernarea noastră”, drul Lascu a citit în parlamentul țării tot răul, care s'a făcut cu acele ordonanțe date de diferiți miniștri, prin care se prelunga șederea paraziților în țara noastră. De asemenea a mai vorbit și despre frumoasa primire făcută acelui jupân Sokolow, care a consfințit că țara noastră este al doilea pământ al făgăduinței lor.

La ordinea zilei este și animozitatea Arabilor contra Jidanilor; arabii deși semiți, urăsc de moarte pe jidani, le sunt ostili ba chiar îi și maltratează acolo în țara lor, pe când la noi? Nici nu se întâmplă ceva, și presa lor începe cu progromurile și banditismele antisemite. Rău am ajuns!

Cazul recent cu două jidoavce care se zice că au fost aruncate din tren? Minciuni sfruntate! Ele au căzut din tren, întrucât ușa dela vagon se deschidea pe din afară. Acesta este adevărul. Presa lor a găsit prilejul ca să ne ponegrească și să scrie: „Progromurile antisemite”, acestea erau scrise cu litere groase în ziarele lor. Impotriva acestei prese trebuie luate măsuri, să nu mai lăsăm să ne batjocurească în casa noastră. Deci este timpul să nu mai stăm nepăsători în fața pericolului, care ne amenință din ce în ce. Să lăsăm ambițiile, și uniți cu toți să luptăm contra pericolului jidovesc.

Să luptăm și să nimicim acest dușman intern, care ne roade neîncetat, căci dacă ne vom lăsa vor urma zile negre pentru noi și mai negre decât cele de azi. E timpul!

Români, luați aminte, sunt prea mulți cetățeni jidani în scumpa noastră țară. Deci la muncă!

Alex. Cojocar.

Cărturari! cari stați în ajutorul poporului; cari voți luminarea poporului, aveți o datorie să veniți cu dragoste în ajutorul sateanului român: arătându-i calea dreaptă și cinstită. Pentru ca să puteți pătrunde cât mai mult în sufletul lui aveți la îndemână o gazetă românească, ca „Voința Poporului” scrisă de fiii acestei țări și numai pentru această țară.

Tinerețea.

Cu ceace se crede omul mai neîndreptățit în lumea aceasta, ar fi după mulți, stadiul din viață: „tinerețea”.

O concepere greșită i-a adus la această concluzie; pentru că n'au în clar chestiunea și rostul stadiului din viață amintit. Aceștia clarifică chestiunea numai la suprafață; superficialitatea care mai de multeori te înșală, ba pot zice că în totdeauna și atunci nu-i mirare, dacă primesc acest rezultat. Zic unii, că e momentul de libertate, când nu ești subordonat ierarhiel, decât în mod inconștient, faci ce voiești și voiești cum îți permit împrejurările. Ar fi așa dar lumea; a plăcerilor, a momentelor ferice, e terenul împlinit numai cu plăceri. Tocmai, pentru că plăcerile au însușirea de a părea de o durată mai scurtă, — chiar lungi să fie în realitate, — prin faptul că sunt înlocuite prin dureri simțibile, chiar scurte face ca să zică grupul acesta că stadiul tinereții și cu restul vieții n'ar forma o proporție bună.

Alții, susțin tinerețea ca o fază premergătoare vieții grele, pentru care ne-am născut și atunci iarăși ar fi o neîndreptățire. E timpul începerii și îndeletnicirii, cu munca, destul de grea, chiar dintru început, după care cu siguranță, zic, ei va urma desfășurarea vieții mature și insuportabile, dacă n'ai o pregătire pentru ea de mai înainte.

Nici una din aceste concepții, nu le putem înălțura ca fiind rele, dar nici admite pe una ori alta din ele ca adevăruri, decât făcând extrasul ambelor, vom primi adevărul admis azi de știință.

Dar ce este tinerețea? Este intermediul între bine și rău, între ușor și greu; e momentul plăcerilor aparente însoțit de prevederea dificultății viitor. Este stadiul în care se desfășură cele mai fragede plăceri și este totodată pregătitoarea individului pentru a putea intra, ca colaborator și ca experimentator al vieții.

Dacă partea aceasta este atât de hotărâtoare pentru atingerea precisului scop al vieții, — fericirea, — atunci merită ca să purificăm bine această fază, pentru ca drumul ce pleacă de aci să fie bine luminat și să nu întimpline nimeni șovăiri, — ca având urmări foarte grave. —

Este foarte potrivit proverbul românesc: „Ce'n veți la tinerețe aceea și la bătrânețe. Aceasta izbucnire atât de concisă, are o explicație multilaterală având acelaș centru de gravitație, cu acelaș scop. Dacă zic și amintesc aceasta, nu trag la'ndoială, că omul în întreaga lui viață experimentează, a experimenta înseamnă a urma în lucrurile lui, anumite norme; dar acest lucru nu-l va putea face dacă n'a avut din tinerețe o (întrăurire) influență demnă de urmat, care să-i fi mișcat, — cultivat, — bunele dispoziții, — îi vor fi primele faze ale tresăturii dominante „caracterului” ori să-i fi atrofiat cele rele, făcând liberă exerciere bunelor moștenite.

A experimenta și a da peste lucruri întâmplător, nu e acelaș lucru. Primul este ajutat de legi, al doilea este rătăcitul, de care se ține rătăcirea ca și meseria de măiestru, prin urmare este sclavul vieții. Scopul omului nu e să fie sclavul vieții, ci stăpânitorului ei.

Vedem așa dar, toți, că tinerețea ne oferă timpul de pregătire pentru mândrul și neschimbabilul scop al vieții.

Cari sunt bazele unei adevărate tinereți? Repet punctele mai sus amintite: Dispozițiile bune exercitate și dispozițiile dăunătoare atrofiate. Acest adevăr i-au văzut foarte mare parte din răsufierea omenească, dar nu i-au observat la timpul său. Câte nefericiri în viață nu sunt urmările unor tinereți mizerabile; lipsa de control și de conștiință i-a înhămat la acel cătuș.

Acei cari se cred neîndreptățiți; când afirmă, că proporția vieții nu e precisă, sunt sclavii ignoranței; lipsa de înțelegere în întimitatea chestiunii.

Tocmai pentru că problema este atât de promovătoare scopului societății omenești, căci crește bine drumul spre fericire — dacă e conștientă — merită să fie bine văzută în ochii societății.

P. Stejar.

ȘTIRI DE TOT FELUL.

IUBIȚI, ABONAȚII

Vă rugăm faceți bine ascultați strigătul nostru de români buni și cinstiți, cari muncim numai pentru interesul public al neamului și patriei noastre și împliniți-Vă datorința cea mai elementară, ce o aveți față de noi, deci și față de cauza națională românească, trimiteți-ne de urgență abonamentele, și câte o sumuliță la fondul de rezistență căci altfel nu mai putem învinge — pe lângă jertfele noastre de până acum — greutățile isvorâte din neajunsurile materiale.

Faceți-Vă datoria!

Comitetul de conducere.

— *Românii Este datorința Dvoastre a tuturor celor buni și cinstiți să vă organizați cât mai curând în cadrele Fasciei Naționale Române formând posturi fasciste în fiecare comună. Informațiuni, statute, Declarații și Doctrina cereți dela Direcțiunea ziarului nostru. — F. N. R.*

† Bătrânul măiestru Gh. Dima, directorul conservatorului de cant și muzică din Cluj, care a suferit în decursul războiului aproape 2 ani temniță, cel mai mare profesor de cântări a neamului nostru, s'a mutat la cele eterne, umplându-ne inimile tuturor de jale și durere. — Fieți țărina ușoară și memoria binecuvântată.

— Invățătorul Sima Birlea din Șoimoș, care ne-a fost un distins aderent, ș'a dat sufletu-i în mâinile creatorului tuturor în 11 Iunie. Jalnicel familiei îi trimitem și pe această cale sincerile noastre condolențe!

— Conducătorii vrednici ai mișcării naționale creștine studențești a dat un comunicat, în care se spune că mișcarea tinereții trece în repaos de 3 luni începând cu 1 Iunie. În acest timp se vor face examenele și se va lucra numai la construirea „Căminului Cultural creștin” din Iași.

— Marele viteaz Locot. de jandarm dela Zgurița, care a pălmuit pe deputatul Pan Halippa fost ministru al Basarabiei a fost pedepsit totuși pentru fapta sa cu mutarea în altă parte și 30 zile arest. Foarte mică pedeapsă, nu este deloc în raport cu fapta!

— În mai multe părți ale țării au fost furtuni grozave, cauzând mari pagube în sămănături, imobile și vite. Sperăm însă totuși că anul acesta va fi un an mănos.

Numai de ar fi spre folosul adevăraților Români și nu spre a transfugilor!

— Un membru al postului F.N.R. din Dubos, Bănat, d'n cauză că a făcut o faptă neadevărată de fascist este eschis din organizația F. N. R.

Logodnă. Aflăm cu multă plăcere că d. Nicolae Grozav, comerciant, s'a logodit cu simpatica Dșoară Iuliana Hegyes, din Pecica jud. Arad. Felicitările noastre!

— Din Cernăuți ni se scrie că în 2 Iunie s'a spânzurat pericinatul Pincos Snapp în parcul Dominic fiindcă nu i-a reușit în București examenul de profesor ptu liceul real rom. gr. or. din loc. Dne ce bine a făcut luda acesta, dacă i-ar urma numai cel puțin jumătate din neamul lui. Ajută-i tu scaraoschil

— Teatrul Orășenesc, Joi 25 Iunie oara 9 seara Trupa Teatrului Național din Cluj va juca frumoasa comedie-bufă „Năsdărăniile divorțului”.

Eliminarea elementelor antinaționale din serviciile publice ale Italiei. Primul ministru al Italiei întemeetorul fascismului italian Mussolini a comunicat președintelui Camerei să se voteze de urgent legea asupra eliminării elementelor antinaționale din serviciile statului. Proiectul de lege a fost trimis comisiei respective și în curând va fi supus Camerei. Iată o măsură dreaptă națională pe care o ia un prim-ministru și camera deputaților cari își iubesc Patria și nu se mai întreabă că ce va zice străinătatea, căci ei nu permit să se amestece cineva străin în treburile lor interne. Oare cine va fi prim-ministru român și care camera de deputați va ajunge la convingerea aceia că astfel de măsuri trebuie să se ia de urgență și la noi.

— Primim de la o mamă? Iubitoare de copii: *Onorată Redacție!* În numărul 21 al ziarului „Voința Poporului” am cetit tânguirea asupra femeilor Române, cărora nu le trebuiesc copii mai mulți de unul, ceea ce înseamnă pericolul cel mai mare pentru țara noastră și este faptul cel mai rușinos din partea femeilor cărora nu le trebuie copii, însă să nu uităm că deși e aceasta așa, adică că e un fapt rușinos și un pericol pe țara noastră Română, totuși guvernul e cauza și la aceasta, căci nu voește să ia în considerare numărul membrilor familiei funcționarului, ci i-a croit un adaos familiar numai după trei copii, ear pe cealaltă mai mulți de îi are funcționarul sau personalul statului să-i trimită în țarină să pască iarbă verde, căci cu adausul familiar de 250 Lei lunar pe care îl primește funcționarul în urma alor trei copii, nu-i poate susține, nu le poate da deplină creștere morală și națională fără numai se chinuiește. Vă rog ca să atrageți atenția guvernului și la această greșală Arad, la 2 Iunie 1925. M.

Dezertori condamnați. Consiliul de războiu al div. IV, sub președinția dlui colonel Tănăsescu, a judecat pe următorii soldați și i-a condamnat precum urmează:

Sold. Grünsberg Leon, din corpul pompierilor Capitalei pentru dezertare la inamic în timp de război, — un an închisoare — sold. Grünsberg Solomon, din reg. 27/2 obuziere, tot pentru dezertare la inamic în timp de război, — o lună închisoare; — iar, sold. Bănică Toader, pentru dezertare în țară, la 5 ani muncă silnică. Jidanii tot protejați și aici.

Dr. DIONISIU BENEĂ
UROLOG-VENEROLOG
locuiește în str. Vicențiu Babeș nr. 6.
Ore de consultație: a. m. 8-10 și 5-6 p. m.

Aviz. Cu onoare aduc la cunoștință onoratului public și autorităților bisericesti, că în ARAD, str. Românului Nr. 7, am deschis un

Biron tehnic de arhitectură

Construiesc: orice planuri de casă, școli și biserici împreună cu devizele (preliminare) lor, mai de parte execut colajonări de totfelul de lucrări de zidiri, și întreprind totfelul de lucrări tehnice, clădiri etc.

Cu stimă:
TEODOR CIOBAN
arhitect.

POȘTA REDACȚIEI.

Manuscrisele scrise cu creionul nu se publică

Dlor I. Marcu, Sibiu și C. Gheorg Simionescu, Șiria. Am primit cu mulțumită paralele trimise.

Cămașa Neagră, Sighet. Articolele trebuie să fie subscrise numai de aceia, pe cari nu-i cunoaștem. Ziare vom trimite 40 după cum doriți, frățești fasciste salutări.

Mulțumim din inimă domnilor: Iliuș S. și Mleşniță E. D. pentru sprijinul dlor.

Dlui L. Juga preot, Măgulița. Satisfacem dorința dv. cu cea mai mare dragoste și vă mulțumim de interesul dv. Multe salutări.

G. 4992—1925

Publicație de licitație.

Pe baza decisului Judecătoriei de ocol Arad No de mai sus, haine bărbătești, cămăși, ghete și alte obiecte prețuite în suma de lei 13900, cuprinse în favorul soției lui Szvaricsek Filip pentru suma de lei 15000 capital și speșele stabilite până în prezent se vor vinde la licitație publică în Arad—Gai strada Grădinarilor No. 2—4 în ziua de 7 Iulie 1925 d. m. la orele 4 conf. art. de lege LX §-ul 107 și 108 din anul 1881 al legii exec.

Arad la 7 Iunie 1922.

G. Ciupuliga.
exec. judecătoresc.

Nr. G. 1302—1925—3.

Publicațiune de licitațiune.

Subsemnatul executor Judecătoresc în senzul art: 102. a legii XII. din 1881 respective art: 19. a legii XLI. din 1908, prin această publicație, că în urma decisului Judecătoriei de ocol Șiria. No. 756—1925, pentru suma de lei 400 capital și acc. efectuându-se execuția escontentativă în favoarea lui Musca Mitru dom. în Comlăuș s'au pus sechestrul pe următoarele mișcătoare și anume: 10 kgr. piele, prețuită în sumă de Lei 4000.

Deci în urma decisului No. de sus a Judecătoriei de ocol Șiria pentru încasarea pretenziunii de Lei 400 și acc. și speșele stabilite până acum, se defige termen de licitație pe ziua de 22 Iunie 1925 ora 4. d. m. în comuna Sântana. Să invite cumpărătorii cu acea observare, că mișcătoarele se vor vinde în bani gata, în caz de lipsă și sub prețul estimat. Întrucât mișcătoarele sunt sechestrate și din partea altora, și aceștia si-au câștigat drept de escontentare, licitația se ordonă în senzul § 120 al legii din 1881, și în favoarea acelorora Șiria, la 9 Iunie 1925.

(Indescifrabil).
executor judec. regesc

AVIS!

Atacere solidă foarte rentabilă

Intr'un mare centru industrial din Ardeal — din motive familiare — se vinde fără sarcini, o firmă de coloniale cereale și beuturi spirtoase.

Vad bine stabilit. Contract de chirie asigurat până în 1927 Inventar, aranjament și mărfuri cca. două milioane Lei. Informațiuni mai detaliate dă
REDACTIUNE A